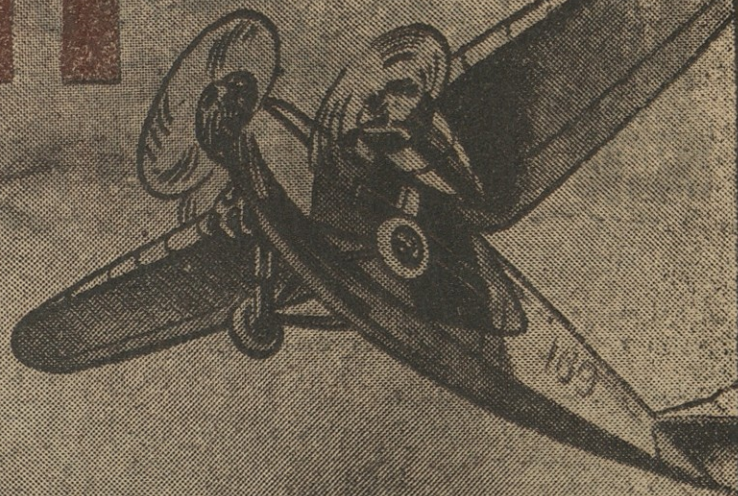

ნანგინი

№ 13

ბავშვების
საზოგადოებრივი
საბავშვო

პეპინგონი 1935 წ.
ფურცელი 50 კაპ.

საბავშვო

ბარბანტის ტუჩისებრი მონაღმბე; ციდან — კალატ ფრინველი, კომპლუტაც
ფრინველთა მფრთა ჩამოშარტვა... ხალ უმზაზარტ, თაში, აღარ მისტი

ნან. რეკლამები

მაიდან თეატრის ვაჟი

როცა თენგიზმა რაიონში საშუალო სასწავლებელი დაამთავრა, ოჯახში საკითხი დაიწყო:

— რომელი დარგი სჯობია?
— რაღა არჩევანი უნდა? აგრონომობას არაფერი სჯობია! — თქვა მამამ.
— რას ამბობ, გიორგი? ექიმობას სჯობია რამე? — შეუტია ქმარს ცოლმა.
— არავითარ შემთხვევაში. — კატეგორიულად ვაპყობ ვიორგამ და შეილს მიუბრუნდა: — აგრონომი უნდა გამოხეიდე.
— ექიმი! — მართამაც კატეგორიულად შემოუტია ქმარს.
— აგრონომი!
— ექიმი!
— აგრონომი!
— არა, ექიმი!

— აღარ ხუმრობენ. — გადაუჩუქრულა გივის ძმას და მშობლებს უთხრა: — თქვენ რომ დავობთ, რატომ არ ჰკითხავთ თენგიზს, თუ რომელი უჩრევნია მას?

ცოლქმარმა ერთმანეთს გადახედეს და გაუჩვირდათ, რომ პატარა შვილმა მათ სწორი გზა უჩვენა.

— აბა რომელი გირჩევნია, თენგიზ შენ? — შეეკითხა გივი ძმას.

— ჯერ დამშვიდდენ, შერიგდენ და შემდეგ ვიტყვი! — იყო თენგიზის პირობა.

— მართალი ხართ, სწორი მოთხოვნებიცაა, აბა დაჯექით და შერიგდით! — ვასცა განკარგულემა პიონერმა გივიმ და დედამა ტახტზე დააჯინა ერთმანეთის გვერდით.

— ხელი ჩამოართვით ერთმანეთს! — მოითხოვა თენგიზმა.

— ნუ ხუმრობ შვილო! — იმორცხვა მართამ.

— ჰა, ვისრულებ მოთხოვნებს, მარა შენც უნდა შემისრულო! — უთხრა გიორგიმ შეილს და ცოლს ხელი ჩამოართვა.

თენგიზმა ჯერ დედას გადახედა, მერმე — მამას, დაღა მძიმე წუთი.

— ექიმობა, შვილო! — გედრებით უთხრა დედამ.

— აგრონომობა! — მოითხოვა მამამ და ამ მოთხოვნაში თხოვნაც იყო და მოთხოვნილებაც.

— არა! — იყო თენგიზის მოკლე პასუხი, რომლის გაგონებაზე გიორგი ისე უცბად წაბოხტა ზეზე, თითქოს ტახტს, რომელზედაც იგი იჯდა, ქვემიდან ლურსმანი ამოსჭედესო.

— გენაცვალე, ჩემო შვილო! — გაუხარდა დედამ და შეილს მოუწონა: — ექიმობა ხომ?

— არა! — იყო მოკლე პასუხი, რომლის გაგონებაზე მართამაც იგივე დაეშარა, რაც მის ქმარს გიორგის.

— მაშ რა გინდა? — ჰკითხა მამამ შეილს ამ პასუხზე მშობლებს მუხლი მოეკვეცათ და ისევე უცბად დაეშვენ იმავე ტახტზე, როგორც წამოხტენ.

— ყოჩაღ თენგიზ! — სიხარულისაგან შებტა პიონერი გივი, ძმას მხარზე ხელი დაჰკრა და ცეკვით ჩამოუარა მშობლებს.

— ნუ სულელობ, თეარა კი ვარ შენს ხასიათზე! — უყვირა მამამ გივის და თავში ჩაჰკრა.

გივიმ ცეკვა შესწყვიტა, ძმას თვალი ჩაუქნია და გაჩერდა.

— შენი ბრალია? — უთხრა გიორგიმ ცოლს.

— ჩემი თუ შენი? — და შეილს მიუბრუნდა:

— ხუმრობ შვილო ხომ?

— დედა, ხომ ვახსოვს, როცა ვაზეთებმა ცნობა მოიტანეს, რომ კომკავშირელმა ლია-პიდევსკიმ პირველმა გამოიყვანა „შმილტის ბანაკიდან“ დაღუპულ „ჩელუსკინზე“ მყოფი ქალები და ბავშვები, შენ თქვი: — შვილი მყავსო, მისმა დედამ უნდა თქვასო!..

— კი, შვილო მარა, შენ არა... არა!

— არა, შვილო, არა. — დაუდსტურა გიორგიმ. — გეტყობა შენ ექიმობა გჭირია და ვეთანხმები მართას, ექიმად წადი! — თავისებური ირონიით თქვა გიორგიმ.

ასე გადაწყდა თენგიზის მომავალი პროფესიის არჩევის საკითხი.

მაგრამ თენგიზმა მაინც თავისი ჰქნა.

ჩამოვიდა ტფილისში და საავიაციო სკოლაში შევიდა.

ზინაზე ამხანაგად ვანგემ საექიმო ინსტიტუტის სტუდენტი ამჯობინა.

— თუ ვინცობაა მშობლები მესტუმრებიან, ამ ჩემს ნახატებს ავიაციის შესახებ ამხანაგისად გაეასაღებ, ხოლო ამხანაგის ნახატებს ანატომიდან — ჩემისად.

შბოლოდ ძმამ, პიონერმა გივიმ იცოდა, რომ თენგიზი ავიატორად ემზადებოდა.

ერთხელ თენგიზმა სურათი გადაიღო თვითმფრინავში და გივის გაუგზავნა. თანაც მისწერა, რომ დედამისთვის არ ეჩვენებია.

მაგრამ გივის გასარეცხი ხალათის ჯიბეში ჩარჩენოდა სურათი და დედამ ნახა.

ატყდა ოჯახში ალიაქოთი.

— შე პაცანა, შენა, იცოდი და გიომალავდი? — გაუწყრა მამა გივის და წაეპლაც კი შემოჰკრა მუხლებში.

თენგიზის გაკვირვებას საზღვარი არა ჰქონდა, როცა მოულოდნელად დედა ესტუმრა. საჩქაროდ გამოიცილა ხალათი და ამხანაგის პერანგი ჩაიცვა.

— შვილო ცოცხალი ხარ? — შესძახა დედამ შეილს და აქვითინებული ჩაეხვია.

— რა იყო? რა გაიგე?

— რა ვაგვი, შვილო, და ჩვენი უბედურება, დედა შენის სიკვდილი. ეს ხომ შენა ხარ, შვილო? — და დედამ გამოგზავნილი სურათი უჩვენა.

თენგიზ უხერხულ მდგომარეობაში ჩავარდა, დაიბნა, მაგრამ არ შეიფერა.

— მართლა გგონია, დედა!

— ანდა ეს რა არის, შვილო, რომ კუდელზე ჰაერობლანების სურათები ვაქვს. გვლუპავ, შვილო?

— დედა, ეს ჩემი ამხანაგის არის, აი ამისი... ჯერ გაციანო... ჰოდა, ეს ჩემი ამხანაგის ამხანაგს თვალი უქნა. — ეს ნახატები მისია, ჩემი ნახატები კი აი ეს არის! — და მან უჩვენა დედას ამხანაგის ნახატები ანატომიდან. — აი, ეს არის ადამიანის ორგანიზმის აგებულობა. ეს არის გული, რომელიც აი ამ კუჭიდან და ფილტვებიდან ლებულობს სისხლსა და ჰაერს...

— ფხხხ! — გელარ შეამაგრა თავი ამხანაგმა თენგიზის აბსურდულ განმარტებაზე, მაგრამ თენგიზმა უჯიქა და წასვლა ანიშნა. ამხანაგი წავიდა.

— შვილო, რა მაინცდამაინც ეშმაკი ამოვიჩვენა ამხანაგად? ანდა, თუ არ მატყუილებ, რატომ გადაგიღია ეს სურათი ჰაერობლანში?

— წამოდი, დედა, და შენც გადაგიღებ ასეთ სურათს.

— გადირიე, შვილო?

— დაგარწმუნებ, რომ მე მართლს გეუბნები. განა ჰაერობლანში ჩავაჯენ! თენგიზმა დედა ბაღში წაიყვანა.

მიიყვანა ფოტოგრაფთან, რომელსაც სურათის გადასაღებ დეკორაციად ჰქონდა ტილოზე დახატული თვითმფრინავი.

სულ რამდენიმე წუთის შემდეგ სურათი მზად იყო.

როცა მართამ სურათს დახედა, გაუკვირდა: იგი პილოტად იყო გაფრენილ თვითმფრინავში.

— აი, აქ გადავიღე ის სურათი! — იტყუა თენგიზმა.

ამის შემდეგ მართა დარწმუნდა თენგიზის სიტყვების სიმართლეში და სოფელში დამშვიდებული დაბრუნდა.

— მშვიდობა თუა, ქალო? — შეეგება ჰიშკარში გიორგი ცოლს.

— კი, მშვიდობა არის!

— არ დამტყუილებ? მარცხი არ მომხდარა ჰაერობლანზე?

— არა, თურმე ტყვილად გგეშინოდა. აი მეც კი გაგფრინდი! — და მართამ ქმარსა და შეილს, გივის, თავისი სურათი აჩვენა.

— ქალო, შენც გადირიე თუ? გაუკვირდა გიორგის, როცა მან სურათზე ცოლი პილოტად ნახა.

— გენაცვალე, დედიკო! — გაუხარდა გივის და დედას ჩაეკოხა.

— ბიჭო, შენც ნუ გადირიევი, თეარა! — შეუტია გიორგიმ გივის და დაუმატა: — ისე გავიზრდი მაგ ყურებს აწვეისაგან, რომ შარზე ვერ ვაგეტო.

ბოლოს მართამ ყველაფერი უამბო ქმარს და დამშვიდა:

ბიუროკრატი ძალიან მიყვარს ზღვა, მაგრამ არ მამწონს, რომ შიგ დაუკითხავად შედიან!

— საექიმოზე. უკვე ისე შეუსწავლია ყველაფერი, რომ იცის თუ სად არის გული, ფილტვები, კუჭი, ჭაჭები და სხვა.

გიორგიც მართასავით დამშვიდდა და გამხარულდა.

მაგრამ ეწყინა დედის ნაამბობი გივის.

— ნუ თუ მე მატყულებდა! — საყვედურობდა იგი ძმაზე.

ჰაეროდრომზე ხალხს თავი მოეყარა. რაიონის ყოველი კუთხიდან მოსულიყვნენ.

საზეიმა დღე იყო: რაიონი თავისი სახსრებით შეძენილ თვითმფრინავს დებულობდა.

გამოჩნდა თუ არა თვითმფრინავი, ყველამ „ვაშა“ შესძახა.

თვითმფრინავმა რამდენჯერმე გადაურბინა ქალაქს თავზე და შემდეგ ჰაეროდრომზე დაეშვა.

ტაში კიდევ უფრო გაძლიერდა, როცა თვითმფრინავიდან პილოტი გადმოვიდა.

— თენგიზ!

— თენგიზ!

— თენგიზ! — იცნეს ამხანაგებმა და მეზობლებმა თენგიზი.

ამ ძახილზე გიორგიმ და მართამ ერთმანეთს გაკვირვებით გადახედეს, ხალხი მისწი-მოსწიეს, გაარღვიეს მაყურებელთა ტალღა და მივიდნენ თვითმფრინავის ახლოს.

გივი უკვე ძმას ამოსდგომოდა გვერდში. ტაში და ვაშა არ ცხრებოდა.

— შევილო, ეს შენა ხარ? — ერთხმად წამოიძახეს გიორგიმ და მართამ.

— მე ვარ! — ლიმილით მიუგო თენგიზმა და ჩაეხვია მშობლებს.

მიტინგის შემდეგ მოეწყო დამკვერელ კოლმეურნეთა გაფრენა.

— აბა, მართა, შენც ხომ დამკვერელი ხარ? ჩაჯექი შიგ! — უთხრეს ქალებმა მართას.

— არ გადირო, ქალო. შენც ნუ იგდებ თავს ხიფათში. არ გაფრინდე! — უთხრა გიორგიმ ცოლს.

— ჩემს თავზე უკეთესი მკაცრ შიგ და მე არ ჩავედე? — მიუგო ქმარს მართამ. — ჩაჯდა თვითმფრინავში.

— გიორგი, ბარემ შენც! — შესძახეს გიორგის.

— მთელი ჩემი ცხოვრება, ცოლი და შვილი, შიგ არიან მე არ ჩავედები გგონიათ? — თქვა გიორგიმ და ცოლს მოუჯდა თვითმფრინავში გვერდით.

დატრიალდა პროპოლერი და თვითმფრინავი მიწას მოშორდა.

დაქუხდა ტაში და „ვაშა“.

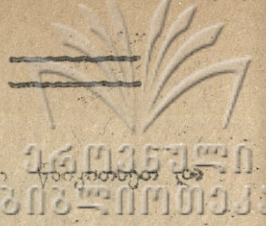
გიორგი და მართა ხშირად გადახედავდნენ ერთმანეთს და გრძობდნენ განუსაზღვრელ სიხარულს, რომელიც შოლტით ერეოდა გულიდან შიშს.

ჩამოფრინდნენ.

ხალხი ისევ აღტაცებით მიეგება მათ.

— კარგი შქენი რომ არ დაგვიჯერე. ყოჩაღ თენგიზ! — შეაქო მამამ შვილი და გადაკოცნა.

ამათსავით უხაროდა ყველას მორიგი გამარჯვება სოციალიზმის მშენებლობის ფრონტზე.

გასული წლის 5 ივლისს, ჭიათურის რაიონულმა განეთმა „ჭიათურის მალაროელმა“ ილიენასწაულმა შესამსუ ნომრის გამოცემა და, როგორც წესია, გამოუშვა საიუბილეო ნომერი, რომელშიც სხვა მასალებთან ერთად ერთ პატარა ფელეტონი სათაურით:

„გულის ფრიალი ტელეფონისაგან“.
რომ თქვენ არ გაგსარგავთ შარშანდელი ნომრის ძებნით, მოეყენ თითქმის მთლიანად ამ პატარა ფელეტონს:

„ამ ფელეტონის ავტორი უწყინარი ადამიანია. მაგრამ ავტორი რომდენიმე კვირა იმყოფება ჭიათურაში და უკვე გადაედო საშინელი ავადმყოფობა—გულის ფრიალი... ჭიათურის ტელეფონის სადგურია—ეს ფრიალი უწყია რომდენიმეაზი, მაგრამ ნერვების ამოღელი დაწესებულება რომ გამოიძახებოდა ჭიათურიდან ბოსლევია. რკვია საჭიროა მთელი რიგ ადამიანების ღირალი. —აალო, აალო, აალო! —ხესტაფონი? ე, გოგო, მომეცი ხაშური. ე, გოგო, ნუ გაშიჩინე ჭლეტი... მომეცი გოგო, ხაშური, იწამე გოგო, ვიფრთი!—ვედრება მორიგე ქალი ხესტაფონს.

დაიღლება ერთი მორიგე და მას მოეშველება მეორე, მალს ეს მეორე მკლავებ დაკაპიწებული, მრისხანე სახით მზად არის დაგლოჯოს ყველა მავთულები.

—ოლია, რა გლახა ხარ შე უბედურო, ხაშურს რაფა ვერ გამოუძახე ამდენხანს? ერთი მიმიშვი, ვაჩვენებ სერის... ხესტაფონი ხარ? შენ, გოგო, იძლევი თუ არა დღეს ხაშურს?... ჩქარა მომეცი ხაშური მე შენ გელაპარაკები. უყურე ახლა ამას შენ! ვაი გაგიწყდა მიწა, შეხედე ერთი რასა ვავს, აი, აშანავებო, ჭიათურის მალაროელში“ დაბეჭდილი პატარა ფელეტონი.

პატარა ფელეტონებს საერთოდ ხშირად წააწყდებით. ამ ბოლო ტომის რაიონულ განეთებში. მათ ხარისხზე აქ დღემდე ვარჩევთ.

ქუთაისის რაიონულ განეთს „სტალინელს“, რომლის ახალი რედაქტორი ჩვენი კარგი მეგობარია, რატომ არ უნდა პყავდეს ფელეტონისტი? ჭიათურის განეთა რათ სჯობს, ქუთაისისას. და ერთ ერთ სარედაქციო თათბირზე სამართლიანად დააყენეს საკითხი, რომ განეთს თანამშრომლებმა თავი უნდა დაანებონ „მაულის“ ენას, წერონ ცოცხლად, ერთი სიტყვით, გამოაკაცხოვნ განეთი.

დაიჩხა სიმი, ავლარდა ჩანგი და მოჭრინდა პირველი მერცხალი. სიცოცხლის ნექტარი გადმოიღვრა ქუთაისის განეთს შესამე გვერდზე, გამოჩნდა „პატარა ფელეტონი“ სათაურით „ტელეფონის

ბრალია“ გაშლეთ ამოწლის 8 ივლისს ხომერა წიკითხეთ და დაატკით აიი. გუოჯიისი პატარა ყკლეტონითა:

„ამ ფელეტონის ავტორი თელდ უწყინარი ადამიანია, რომდესიყე კვირა ავტორი იყოფება ქუთაისში და უკვე დაავადა. ვინ არის დამნაშავე? ტელეფონი! აი საიღას გადაედო ავტორს ეს სენი, ქუთაისის საქალაქო მორიასო ტელეფონის ადგური, ეს ფრიალი მშვიდობიანი, მაგრამ ნერვების ამოღელი დაწესებულება. სიხვეთ გამოიძახოთ საყულია, მუხიანი ან კვახჭირი. —აალო, აალო, აალო... —ხესტაფონი? ე გოგო, მომეცი ხაშური... ე, გოგო, ნუ გაშიჩინე ჭლეტი, მომეცი გოგო, ხაშური, იწამე ღმერთი!

დაიღლება ერთი მორიგე, მას მიეშველება მეორე, მკლავებ—დაკაპიწებული, გაბრაზებული სახით მზად არის დაგლოჯოს ყველა მავთულები—თინა რა გლახა ხარ, შე უბედურო. ხაშურს ვერ გამოუძახე ამდენ ხანს?... ერთი მიმიშვი. ვაჩვენებ სერის... ხესტაფონი ხარ? შენ, გოგო, იძლევი თუ არა დღეს ხაშურს? ჩქარა მომეცი ხაშური, მე შენ გელაპარაკები... ვაი ვავისკდა მიწა, შეხედე ერთი რასა პავს?

ყოჩაღ გუოჯიძე. გულის ფრიალით დაავადებულ „უწყინარო“ ადამიანო. შენ მარილაც დაავადებულ ხარ, მაგრამ სულ სხვა ავადმყოფობით. მაგას გულის ფრიალი არ ჰქვია. იცოდეს ყველამ, იცოდენ შენმა მკითხველებმა, იცოდენ ქუთაისელებმა, იცოდენ შენმა პატივცემულმა რედაქტორმაც ამხ. კალემ, რომ შენ მართლაც დაავადებულ ხარ სენით, რომელსაც სახელათ ჰქვია პლაგიატი, უფრო კლავებდა რომ ვთქვათ, სხვისი ნაწერის მოთვისების მანია და კიდევ უფრო გასაგებად რომ ესთქვათ—ქურდობა.

„უწყინარო“ გუოჯიძე. ეს ფელეტონი ვერ კიდევ ერთი წლის წინ დიბეჭდა ჭიათურის რაიონულ განეთის „ჭიათურის მალაროელის“ ნომერში 1934 წ. 5 ივლისს. შენი ყოჩაღობა უსათუოდ ჩანს იმაში, რომ სიტყვა-სიტყვით გითაქებია, ერთი წლის თავზე უფნებლდ აღვიდგენია ის. კიდევ ერი დიდი დამსახურება ვაქვით თქვენ უსათუოდ. იქ ჭიათურის ტელეფონის სადგურია მოხსენებულა, ჭიათურის ნაცვლად თქვენ (იბდენად გენიოსობა გამოგინებიათ) ქუთაისი ჩავისვამთ, ხოლო ტელეფონზე მომუშავე ქალი თუ იქ ილიაა, შენ: თინა ავარჩევია.

რა ვიცი შეიძლება ილია თინას სჯობს, ამ საკითხს განხილვას არ უფლებებთ, მაგრამ ერთი რამ უდაოა, შენ ძალიან ცუდი სენით ხარ დაავადებული და უშველე, გაასწარი რედაქციის კელეობიდან, თორემ გვიანდა იქნება.

საშაირ-გან-შაინს.

კულტურის ბაღში

ნახ. დონის

ინახულა პარკი... მაეწინა ხალი
შეგ მაერი სუფთა... მადლა ზეცის თალი.
მითხობო კერძი... ზორხად გამკრა კბილი
დაყოლა შედგე მან ხახმელი ტახილი.

რომ ვაიგო ფახი, თავს დაედა მენი:
„ნეტა აქ მოხვლამდე მომტეხილდა ფენი.
გავბრიყვდი და შევცდი რა მინდოდა აქ მე?
აქ მოხვლა არ არის ჩემგვარ კაცის საქმე.“

სილიბისტროს ბებია ხვარაშხე მოულოდნელად გარდაიცვალა. ეს შემთხვევა ხვარაშხესათვის იყო მოულოდნელი თორემ სილიბისტროს და მისი ცოლი დიდი ხანია ელოდნენ.

—ძლივს არ ეღიროს!—თქვა სილიბისტროს, როცა ბებიას გაცივებული გვაში ნახა.—ხვალ ვინმეს დაეპარხინებ.

—რა თხარად ვინდა, რომ აჩერებ ხვალამდე? არ გეყო მაგის ცქერა?—გაუჯავრდა ცოლი, მაგრამ თავის გადაწყვეტილება სილიბისტროს მამიცი არ შესცვალა.

სამსახურში მისვლამდე სილიბისტროს კარგ ხასიათზე იყო მაგრამ შევიდა თუ არა დაწესებულებაში, მოწყენილი სახე მიიღო და ცხვირი ჩამოუშვა.

თანამშრომლებმა ერთმანეთს გადახედეს.
—რა მოუვიდა, თუ იცი ჩვენს დირექტორს?

—ხომ არ დაახიავეს ხეტა?

—„პაპმელია“ უხდა იყოს.—დაუმატა მესამემ, და ყველამ დაასახელა თითო მიზეზი დირექტორის მოწყენისა.

სილიბისტროს უხმოდ შევიდა კაბინეტში ჩაჯდა სავარძელში და ჩაპყიდა თავი.

კაბინეტის კარების საკლიტულიდან რიგრიგობით უჭვრეტდნენ დაღვრილი სილიბისტროს.

—უბედურს იმის დღეს. ვისაც პირველად გამოიძახებს!—ფიქრობდნენ თანამშრომლები და ისე ელოდნენ რაღაც უჩვეულო ამბავს, როგორც აუცილებელ მოვლენას.

გაიარა წუთები მძიმე ლოდინში და სილიბისტროს კაბინეტიდან ხარი აწკრიალდა.

კარებთან შეკრებილი თანამშრომლები დაფრთხნენ და ბედურა ჩიტებივით გაიფანტნენ. გერავინ გაბედა შესვლა, მაგრამ საქმის-მწარმოებელმა ქერქეტაძემ გმირულად გადახედა სხვებს და კაბინეტში შევიდა.

თუ შეიძლებაოდეს ბუხპალტერს დამიძახეთ!—უჩვეულო თავაზიანობით უთხრა სილიბისტროს.

—რა?—ერთხმად შესძახეს საქმის მწარმოებელს კაბინეტიდან გამოსვლისთანავე.

—ბუხპალტერს თხოულობს.
—გაფლანგვა თუ აქვს?

—რევიზიას ელოდება უთარ.—ჩუმად თქვა საქმეთამშრომელმა.

ბუხპალტერი, მოკლე და სქელ ღიბიანი კაცი უნებურად აცახკანდა მან ერთ ხანს იტრიალა უხერხულად იქით-აქათ, რამდენჯერმე აიწვია ღიბს ქვემოდა ჩამოცხული ქამარი, მაგრამ ბოლოს მაინც გაბედა, რაღაც ვებერთელა წიგნი ამოიხარა ილიაში, გაბედულობის მოსამატებლად ჩაახველა, კაბინეტის კარები ფრთხილად გააღო და შებაჯბაჯდა.

—დაბრძანდით!— და სილიბისტროს სავარძელზე მიუთითა.

ბუხპალტერი სავარძლის კიდეზე ჩამოჯდა, მაგრამ ცახცახი მაინც არ გაუარა.

—უბედურება მეწვია.—კარგა ხნის სიჩუმის შემდეგ დაიწყო სილიბისტროსი. რამდენჯერმე ამოიხარა და თვალვებზე ცხვირსახოცი აიფარა. ბუხპალტერი გასწორდა სავარძელზე და გულაწვილეული დირექტორს მიაცქერდა.

—მართალია ბებია იყო, მაგრამ ბევრ დედას სჯობდა ის იყო ჩემი ცოლშვილის პატრონი.

—მერე?—გაკვირვებით იკითხა ბუხპალტერმა, რომელმაც უკვე დაიმშვიდა გული.

—წუხნელს გარდაიცვალა!—თქვა ძლივძლივობით.

—დიდად სამწუხაროა მონაწილე ვარ მწუხარების!—და მიცვალებულის პატივსაცემად ფეხზე წამოდგა ბუხპალტერი. ერთხანს ასე იდგა და შემდეგ გამოერკვია.

—ძნელია, ძნელი. მე თითონ ბევრჯერ გამომიცვია. ფულია საჭირო. სილიბისტროს მამიცი ვინ; დღეს სამი ათასი იკმარებს მგონია და ხვალ თუ მიბრძანებთ...—სიტყვა გაწყვიტა და შიშით გადახედა დირექტორს.—ხომ არ ეცოტავა სამი ათასი.

ძველი ტრადიციების მიმდევარი არა ვარ, მაგრამ ხომ იცით არც უპატივცემლობა ვარგა.—თქვა სილიბისტროს და შემდეგ შეძლებული თანხის გამოწერა დაავალა.

კაბინეტიდან გამოსული ბუხპალტერი ომიდან გაბრუნებულ გამარჯვებულ სარდალს ჰგავდა სამშრომელის მთელი შტატი მასზე იყო მიჩერებული და პასუხს ელოდა.

—მოგროვდით!— გასცა მან განკარგულება და მის გარშემო წრე გაკეთდა.—სილიბისტროს მამიცი ვინ; უბედურება წვევია...

—როგორ!—გაკვირვებს თანამშრომლებმა...

—წუხნელს დამის პირველ საათსა და ოცდა შეიდ წუთში, ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ გარდაიცვალა სილიბისტროს მამიცი

მოვიჩის ძვირფასი და საყვარელი, სიცოცხლით სავსე და ჯერ კიდევ ახალგაზრდა ბებია...

არჩეულ იქნა დამკრძალავი კოტიტეტი ბუხპალტერის თავიჯდომარეობით, გამოიყო ქვე-კომისიები და გაჩაღდა საქმე.

ქერქეტაძე შეუდგა ფულების შეგროვებას: სამგლოვიარო განცხადებისათვის ხუთ-ხუთი მანეთი: გვირგვინისათვის—ათ-ათი წარწერებისა და სხვა ხარჯებისათვის—შვიდშვიდი. ამდენი ფული ხელზე ვის ექნებოდა, მაგრამ ბუხპალტერმა ჯამაგირების ანგარიშებიდან გაანაღდა.

იმ დღეს არავის არაფერი გაუკეთებია ხვარაშხის სამსახურის მეტი. შეიქნა სამგლოვიარო განცხადების წერა, გვირგვინების მზადება, დეპეშების გზავნა.

გაზეთის მეორე გვერდი გაივსო განცხადებებით უახლოესი მეგობრები: შატო, კვინიტა, მანია და მანცილოა გულდათუთქული დაგტრით ჩვენი დირექტორის ბებიას ხვარაშხის გარდაცვალებას.

„ჰამკვებტრესტის სამმართველო ოწყება დირექტორის საყვარელი ბებიას გარდაცვალებას. პანაშვიდი ყოველ დღეს დილა-საღამოს.“

„თვალზე ცრემლებ შეუშრებელი კატუშა და ფაცია დაგტრით ძვირფას ხვარაშხის.“

—ვინ თხერია, ხალხო, ეს ხვარაშხე, რომ ქვეყანა მას მიყვება მიწაში?—თქვა რედაქტორმა და ასამდე განცხადება უკან დააბრუნა.

რედაქტორმა, მართალია, აკრძალა ხვარაშხეზე განცხადებების მიღება, მაგრამ მოზღვავებული მწუხარება მაინც ვერ შეაჩერა. დაიწყეს გვირგვინების დაკვეთა. კედევ კარგი, რომ გაზაფხული იყო და ყველაფერი აყვავებული იყო, თორემ იმდენ ყვავილებს ვინ იშოვნებდა.

სილიბისტროს სრულიად არ მოელოდა ამას, სანამ სახლში დაბრუნდებოდა, დამკრძალავ კომისიას ყველაფერი მოემზადებია.

ისე მოერთვენ საწყალი მოხუცი მუხის განიერ კუბოში, რომ პატარძალი გვეგონებოდათ.

ხალხის ტევა აღარ იყო. სიმებიანი ორკესტრი ტკბილ ჰანგებს აფრქვევდა სამგლოვიარო რეპერტუარიდან. დამკრძალავ კომისიამ სილიბისტროს დაკრძალვის დრო აცნობა. უკანასკნელს არ დაუჯდა მიცვალებულის სამი დღით გაჩერება, მაგრამ რას იზამდა, ჭირისუფალის მოთმინება იქონია და კომისიას დაეთანხმა.

—რა თხარად ვინდოდა იმდენი ხარჯები და დავიდარბა!—უსაყვედურა ეფროსინემ ქმარს.

—მე ვინ მკითხა, ჩემო კარგო. ეს ამხანაგების მოწყობილია.

—წარმოდგენილი მაქვს რა იქნება შენ რომ მოკვდე.—გაიფიქრა ეფროსინემ და თავი საპატიო ქვრივის როლში წარმოიდგინა.

—ას შეიდი წელი იცოცხლა მეტი რაღა უნდოდა!—ამბობდა ღმილით თავის ფულში სილიბისტროს, მაგრამ სხვებთან ერთად ისიც ბებიას „უდროოდ“ გარდაცვალებას დასტიროდა.

—შენ, რომ მიხვალ მე ვისთან მტოვებ ბებია.—იყვირა ეფროსინემ და თმებისაკენ წაიღო ხელები, მაგრამ თმის ჩამოწეწვის საშუალება არ მისცეს. (თუმცა ეფროსინემ არ ფიქრობდა ამასზე).

მიცვალებული ეზოში მაგიდაზე დაასვენეს, და სიტყვები წარმოსთქვეს. ვინ რეეოლუციონრობა დააბრალა საწყალო ხვარაშხეს, ვინ ტერორისტობა შეწისამა მეფის დროს, ვინ აჯანყებულთა მეთაურობა, ვინ გამჭრიახობა უქო და ვინ რა.

როგორც იქნა მორჩა ყველაფერი და დაიძრა პროცესია. იმდენ ხალხს მოეყარა თავი, რომ ქუჩაში ტევა არ იყო. ყველას უკვირდა, რედაქტორიც კი დააფიქრა ამ შემთხვევამ.

—ნუ თუ ასეთი ცნობილი პიროვნება იყო ეს დედა ბერი, რომ ასეთი ამბავი გაუმართავთ. ცუდ ხომ არ მიქნია, რომ ორმოცზე მეტი სამგლოვიარო განცხადება არ გაუშვია ვაზეთში! დაეჭვდით იგი.

ასეთი ამბით დამარხეს ხვარაშხე. თანაგრძნობის დეპეშები იმდენ ხანს მოდიოდა, სხვა დასხვა კუთხეებიდან, სანამ თითონ სილიბისტროს არ განუტევა სული.

—ამხანაგებო, ერთი განცხადება მაინც გაუშვათ ვაზეთში და ერთი გვირგვინიც შევიძინოთ სილიბისტროსათვის!—შეიტანა წინადადება მენემ.

—მოგცოლია შენ!—თქვა ბუხპალტერმა.—ძალიან კი დაგინახავს. ყველაფერი ანგარიშითაა, ჩემო ძამია!—თქვა ბუხპალტერმა, ქამარი ამოიწვია კიბზე და პირი მიუბრუნა.

ასე შეხედენ სილიბისტროსა და ხვარაშხეს გარდაცვალებას ჰამკვებტრესტის თანამშრომლები.

მეც მომინდა კოლხიდის ჟაღბის ამოშრობის ნახვა. კოლხიდის ჟაღბისაკენ რომ დავექანე, ვფიქრობდი: ნეტავ, კოლხის ვნახავდენეთქი, ბაყაყს თვალს შევაველებდე-მეთქი. ნეტავ ჟაღბის სუნს შევისუნთქავდე-მეთქი.

რამდენი ხანია მინდოდა კოლხიდაში ჩასვლა და ვერ მოვახერხე. მწერლებმაც კი გამასწრეს, ჩავიდნენ კოლხიდაში, ნახეს ჟაღბის ამოშრობა და დაწერეს: ჟაღბს აშრობენო. როცა ჟაღბი ამოშროება, ჟაღბი აღარ იქნებაო. მე ჩამოვრჩი მწერლებს და დაგვიანებით ვესტუმრე კოლხიდას.

მატარებელი რომ სენაკს მიუახლოვდა, სემაფოროთან გაჩერდა. ვიფიქრებ: რაშია საქმე? თურმე სემაფოროთან უხარმარაზი დაფა აღმართავთ და ზედ გაუკრავთ სენაკისათვის შალვა დადინის მიერ გაცემული „სენაკის პასპორტი“. პასპორტს თუ დავუჯერებთ, სენაკისათვისა ჟაღბი მეორე არაა დუნიაზე. მთის ძირას მდებარეობს, ჟაღბის თავმჯდომარე ჰყავს, რარკომის მდივანი, ჟაღბში მცხოვრებლები რიან და მომავალში ჟაღბი ის არ იქნება, რაც ახლა არის. იქვე ღორებისა და ძროხების კრება იყო. როცა ეს კრება დაშალეს, მატარებელს გზა მისცეს და შეველით სენაკში.

სენაკი მართლა იქ მდებარეობს, სადაც შალვა დადინი მიგვითითებს, ხოლო ხალხი რომ ბევრია სენაკში, ამას ჟაღბის სადგური ამტკიცებს: უამრავი მოხეტიალე ხალხი დასერიანობს სადგურზე...

სენაკიდან მივადექით ყორათს. თუ ლეო ქიაჩელს დავუჯერებთ, ყორათში ჟაღბი ყოფილა და ახლაც არის. ნაწილი ამოუშრია იწყ. გრიგოლ გეგეჭკორს და დაუხურავს ლუფას ქუდი. დანარჩენსაც იწყ. გეგეჭკორი აშრობს და ამიტომ ჩამდგარა ჟაღბში. თუ სიძე-დედოფალი გაივლის ყორათში, იწყენერი მათ საბარგო ავტომობილს დაახვედრებს. ამისათვის იწყენერმა გზაც კი გაიყვანა ხორგამდე. მაშ!

ყორათიდან ფოთს ვესტუმრე. თუ როდიონ ქორჭიას დამიჯერებთ, „ფოთი—კოლხიდის თვალია“. ფოთში არც ერთი კოლხი არ არის, არც ერთი ბაყაყი, ყველგან ფოთოთხალი და მანდარინებია და ფოთი საბჭოთა ჰამბურგი იქნება. მეც სიამოვნებით ჩამოველი სადგურზე და მაშინვე ჟაღბს მივაშურე. იქვე სადგურთან გულზე ბაყაყებს კონცერტი გაემართათ: მე რომ დამინახეს, გაიქცნენ. ერთი კოჭლი ბაყაყი დავიჭირე და ვკითხე-რატომ გარბინარ-მეთქი.

ბაყაყი შიშისაგან იბერებოდა. მე დავამშვიდე, მოვეფერე და ვკითხე — საიდან მოხველით-მეთქი ამდენი ბაყაყი? — ჩვენ ახალგაზრდა ბაყაყები ვართ, — მიპასუხა — მან შენ რომ ჩვენი

მშობლები ამოხოცე. მაშინ ტალახის აკანში ვიწვიქით. გავიზარდებით. თქვენ ჩვენც ხომ არ დავგზოცავთ?

შემეცოდა ბაყაყი და გავუშვი. სულ ყიყინით გაიტყა საწყალი. რადგან ფოთში კოლოებმა არ მომასვენეს, ლანჩხუთს წავიდი. გამახსენდა პოლიო აბრამიას წერილები, რომ ლანჩხუთი სარაიონო ცენტრია და გურიის მიდებარეობს. რომ გურიის გურულები ცხოვრობენ და ჟაღბში წყალი დგას. ახლა ამ ჟაღბს აშრობენ და ამოშრობის შემდეგ მშრალ მიწაზე ფეხი არ დაგისველებათ.

გზათ პალისტომისკენ შევეხვიე, ვიფიქრე: ჭინკებს ვნახავ-მეთქი სიმონ ჩიქოვანმა რომ პალისტომის ნაპირას დაასახლა. ბევრი ვიარე, იმ ნავშიც კი ჩავჯექი, სოლომონ თავაძემ რომ ფიქორზე ისერიანა, ვერც ერთი ჭინკა ვერ ვნახე. თურმე ჭინკები საზაფხულოდ ხორგას წასულან. მე უკვე წაკითხული მქონდა ალიო მაშაშვილის ლექსი, სადაც ის სწერდა დედას: — მოვდივარ და ხაჭაპურები გამომიცხვო. ათი წლის წინად გამოგეჭეცი, რადგან სოფელში ცუდი ცხოვრება იყო. ახლა ვიბრუნდები, რადგან კარგი ცხოვრება მიყვარს და ხორგა გამშრალაო.

ლანჩხუთში პლანტაციები დავათვალიერე და ავტომანქანით სუფსის გზას დავადექი. გზაზე პაუსტოვსკის „კოლხიდა“ გადაეფურცლე, საშინელი ქარი ამოვარდა, ქარმა ავტომობილის კამერები დამიწვა, ქვეყანა გატრუსა, ხელებზე კანი გადამიძრო, „მიწა გააქვავა“. სანამ პაუსტოვსკის ქარი ქვეყანას ანადგურებდა, მე მის წიგნს არხვინად ვკითხულობდი.

პასტოვსკის გმირები თითო ყლაპით. თითო ფუთ ღვინოს სვამენ.

თურმე კოლხიდაში წინად არავითარი კულტურა არ ყოფილა, ახლაც ხალხი ნახევრად ველურია, ძალღს „კაცოს“ ეუბნებიან. კაცოს შეურცხყოფა და მოკვლა კიტრადაც არ ღირს. ფოთში თევზებს ქუჩაში იჭერენ, და ქუჩებში ურმები დაცურაობენ. თურმე სიმინდს რვავენ, მდინარეები 150-ჯერ გადადიან ნაპირებიდან წელიწადში. ბევრი მაციანა ამ კაცის წიგნში. ალბათ ჰუმორისტული ნარკვევი თუ დაწერა!

კითხვა რომ დავამთავრე, — უკან ხელი მოვისვი — კუდი ხომ არ ამომსვლია-მეთქი. საყელო შევიხსენი და მკერდზე ხელი მოვისვი — მაიიუნის ბალანი ხომ არ ამომივიდა-მეთქი.

მდიდარი შთაბეჭდილებით დატვირთული დავბრუნდი ტფილისში. დაწვრილებით ჩემს შთაბეჭდილებებზე შემდეგ.

რ. შო.რქია.

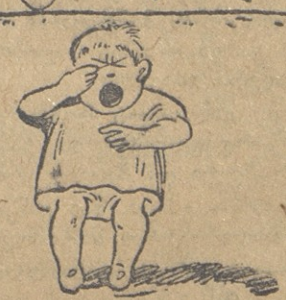
კულტურისა და დასვენების პარკში

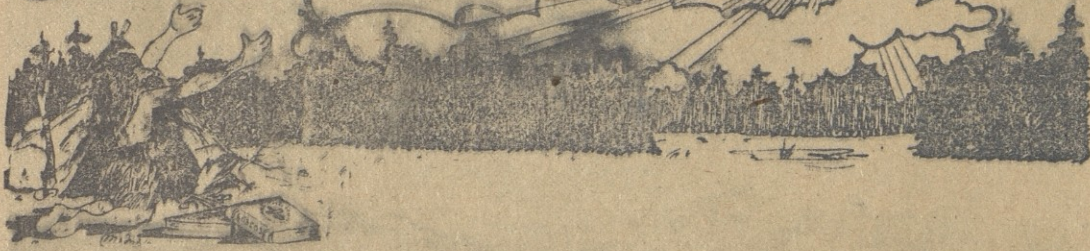
ნახ. დონიბ

შემოსავლის გადიდების მიზნით ბავშვთა მატარებელში დიდებსაც აჯენენ (მათთვის ბილეთები ორმაგი ღირს) ამიტომ ძალიან ხშირად შავშვები უბილეთოდ რჩებიან.

— გავიზარდო დიდი და ნახავთ თუ არ გცემთ, რომ მატარებელი წამართვით და შიგ არ მაჯენთ!

დიდია საბჭოთა კავშირი.— დედა-მამის ერთი მეექვსედი: რა გინდა, რომ ამ ვეებურთელა სივრცეზე არ იყოს: აქორწინებული ყანები, გაშენებული ბაღები, გაუვალი ტყეები და ჭაობები, ცივი ყინულეთი.

არის ადგილები, სადაც ადამიანები არ ცხოვრობენ. აი, ერთხელ ასეთ ადგილას, ციმბირში, თვითმფრინავიდან შენიშნეს ცეცხლის ბოლი.

მფრინავები მაშინვე დაეშვენ ძირს. მათ გაკვირვებას საზღვარი არა ჰქონდათ, როცა გამოქცებულთან ცეცხლის ბირას ნახეს ადამიანი, რომელიც ძალიან ჰგავდა პირველყოფილ ადამიანს, მაიმუნის მსგავსს.

— უფალო, მომიტევე კოლვანი ჩემი და მიიღე სული ჩემი! — უთხრა მან მფრინავებს და მათ წინ დაემხო, თაყვანი სცა.

— ადექ, ძმობილო, ჩვენ არა ვართ უფალი. ჩვენც შენისთანა კაცი ვართ! — უთხრეს მფრინავებმა მას.

მაგრამ მას არ სჯეროდა, რომ მფრინავები ჩვეულებრივი ადამიანები იყვნენ, ანგელოსები ეგონა ციდან ღმერთის მიერ გამოგზავნილი.

— ქეშმარიტად, ანგელოსნი ხართ, რამეთუ თქვენ ცოდან მოფრინდით ილია წინასწარმეტყველას ეტლითა! — თავისას გაიძახა იგი, ეტყობოდა — შორწსუნე იყო.

— გინა ხარ შენ? — ჰკითხეს მას მფრინავებმა.

— კოლვანი და დევილი.

— რა გქვია?

— მე ვარ ქვა! — და მან გადაშალა სახარება.

— ქვა კი არა, ადამიანი ხარ!

— ქრისტეს მოციქულს ერქვა პეტრე და პეტრე იგი ნიშნავდა ქვას.

— ალბათ პეტრე ჰქვია! — უთხრა პილოტმა მექანიკს.

— მე ვარ ქვა, რამეთუ ქვანი უძლებენ რისხვასა ბუნებისა.

— გვარი შენი?

— ამაზე პასუხი არ გასცა და გაკვირვებით შეხედა მფრინავებს.

— მიიღეთ სული ჩემი, რამეთუ წამებულ არს იგიდა ტანჯულ!

— ვისგან? — შეეკითხა პილოტი.

— ქვეწარმავლთა მეფისა.

მფრინავები მიხვდნენ, რომ ეს ადამიანი გამოქცეოდა მეფის მთავრობას და მას შემდეგ ციმბირის გაუვალ ტაიგებში იმალებოდა.

— აღარ არის მეფე, დიდი ხანია დაემხო თვითმპყრობელობა. მთავრობას მშრომელები ირჩევენ. საუკეთესო მუშები შედიან მთავრობაში! — უთხრეს მას მფრინავებმა. — მეფე ნიკოლოზი თავისი ოჯახით დახვრიტეს... ქარხნები და ფაბრიკები მუშებს ეკუთვნის... სწავლა-განათლება ყველასათვის მისაწვდომია. სოციალიზმი შენდება... ყველა ბედნიერია...

— სიზმარი... ო, ეს სიზმრები! — ვერ ისვენებდა იგი.

— სიზმარი კი არა ეს ცხადია. ჩვენ გარდაექმენით რუსეთი. მას ახლა საბჭოთა კავშირი ჰქვია. ყველა ერთ ბედნიერია ამენდა ჭალაქები, გაითხარა არხები და ზღვები ზღვებს შეუერთდნენ...

— სიზმარია... ზღაპარი! — არ სჯეროდა მას.

— აბა გეითხარი შენი სიზმარი! — უთხრეს მას მფრინავებმა.

— მე შეზმანება საშინელი სიზმრები: თითქოს თეთრი ზღვა შეუერთდა ბალტიის ზღვას. თითქოს მოსკოვში გემები დადიან შავი ზღვიდან შემოსული, რადგან, თითქოს, შეერთდა შავი ზღვა და კასპიის ზღვა თითქოს დაიმსხვრა მზე და მიწაზე ჩამოცვივდა პატარა ნამტვრევებად. თითქოს ქედები აფეთქდნენ. თითქოს ადამიანები თხუნელასავით მიძვრებიან კავკასიონის ქედში, რომელზედაც მიჯაჭვული იყო ამირანი. თითქოს მიწიდან სოკოებივით ამოდიან სასახლეები. თითქოს ადამიანებმა დაივიწყეს ღმერთი და უტყვენ მას მიწიდან ცაზე, სადაც აღიან რაღაც მანქანებით... შემინდეთ ცოდვანი ჩვენი და წამიყვანეთ ღმერთთან, რომელმაც მოგავლისათ თქვენ წასაყვანად ჩემდა!

— ეს შენი სიზმრები უკვე სინამდვილეა! — უთხრა პილოტმა.

— ო, საშინელებაა. ცოდვა დღეს ქვეყნად. ხდება მეორე წარღვნა, ზღვები ზღვებს უერთდებიან. მიიღეთ სული ჩემი წამებულნი!

მფრინავები დარწმუნდნენ, რომ ვერაფერს გახდებოდნენ. გერ დაარწმუნებდნენ მას სინამდვილეში და ამიტომ ხერხს მიმართეს:

— ქეშმარიტად იტყვი შენ, რომ ჩვენ მოფრინილი ვართ ციდან შენს წასაყვანად. ღმერთმა ისურვა შენი დახსნა ჯოჯოხეთისაგან, სადაც ახლა შენ ხარ. ხომ ჯოჯოხეთია მიწა ესე ცხოვრებითა თვისითა?

— ქეშმარიტად ჯოჯოხეთია, სადაც მეფობენ ბოროტება და წამება.

— მაშ გაფრინდეთ სამოთხეში! — უთხრა პილოტმა მას და... სამოთხენი ჩაჯდნენ თვითმფრინავში და გაფრინდნენ.

მის სიხარულს საზღვარი არა ჰქონდა, რომ ამდენი ხნის ასკეტურმა ცხოვრებამ იგი წმინდან-პყო და სამოთხეში შეიყვანა ღმერთთან.

შორდებოდა მიწას, შედიოდა ღრუბლებში და უხაროდა.

მფრინავებმა იგი დიდხანს აფრინეს საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე და ყველაფერი უჩვენეს:

— აი, გახედე, ეს გაუვალ უდაბნოები, ტყეები და ჭაობები დასერა და გადაჭრა რკინის გზებმა, რომლებიც ბოლშევიკებმა გაიყვანეს! (საუბარი მათ შორის მიმოწერით ხდებოდა, რადგან თვითმფრინავში ლაპარაკი შეუძლებელია ხმაურობის გამო).

— ვინ არიან ისინი? — იკითხა მან.

— რუსეთის, ახლანდელი საბჭოთა კავშირის შემქნელები სხვა მშობლებთან ერთად.

— ღმერთები ყოფილან, მაგრამ ღმერთი რომ ერთია?

— ისინი ადამიანები არიან... აი, ეს ქალაქი ახლანდელია... აი ის... ისიც... წინად ამ ადგილზე არაფერი იყო, გარდა ხრიოქისა.

— მე ეს სიზმარში ვნახე, თითქოს სასახლეები სოკოებივით ამოდიოდნენ მიწიდან...

— აი, გახედე, როგორ შეერთდნენ არხით თეთრი და ბალტიის ზღვები. შენი სიზმარი სინამდვილედ ქცეულა. აი, კასპიისა და შავი ზღვა. ისინი მალე შეერთდებიან ვოლგა-დონის არხით. ხომ ხედავ ეს ორი მდინარე აი აქ როგორ უახლოვდებიან ერთმანეთს? მალე მოსკოვში ოკუანებიდან მოსული გემები შევლენ.

— და იქნება დიდი უბედურება, როცა ზღვანი ზღვებს შეუერთდებიან! ეს ხომ სტიქიური უბედურება! დაგროვდება დიდი დოვლათი, რომელიც ხალხს მოხმარდება... აი, კავკასიონის ქედი... ხედავ როგორ აფათქებენ? ანდვიტს იღებენ. მალე გაუხვრეტენ გულს და მატარებელი გველივით შესრიალდება მის გვირაბში. ხომ ხედავ ადამიანებს? ისინი ინუენერები არიან. ესეც სინამდვილედ ქცეული შენი სიზმარი.

ამასობაში კიდევ დაღამდა, მაგრამ მფრინავები მაინც განაგრძობდნენ ფრენას, საბჭოთა კავშირის ტერიტორიაზე მოჩახდა უამრავი ვარსკვლავები.

— ეს ის სიზმარია, რომელიც შენ ნახე, თითქოს მზე აფეთქებულყოფს და მისი ნატეხები მიწაზე ჩამოცვივნილიყოს... აი, გახედე რამდენი ჰიდრო სადგურებია?

— და რქვა ღმერთმა: იყოს სინათლე, — და გაჩნდა სინათლე. მას ძალიან უკვირდა, როცა უამრავ თვითმფრინავებს ხედავდა საბჭოთა კავშირის ცის სივრცეში.

— ნუ თა ამდენი ცხოვრებულები არიან, რომ ჩვენსავით ისინიც სამოთხეში მიფრინავენ? — შეეკითხა იგი მექანიკს, რომელიც მიმოწერას აწარმოებდა მასთან.

— აქ ყველა ცხოვრებული და ბედნიერია! — უპასუხი მექანიკმა.

— სად ვართ ახლა ჩვენ? ნუთუ სამოთხეს ასე დიდი ფართობი უჭირავს?

— ეს საბჭოთა კავშირია. უწინდელი რუსეთი.

— ახ, შეგობრებო, ნუ გეშინიათ, ყველაფერს მოვაწვდით, იღონე მაგრად დახეხე ერთმანეთს, ხომ ბედიათ, როგორ მინდა უკვე რომ გაიშარჯეთ!

— შეგობრებო, ჩასტე იყო სობრულე, უკაცობა, სობინძრე და სობრულე...
 — იყო და აღარ არის...
 — აი, ლენინის ქალაქი, წინა პეტერბურგი ერქვა მას.
 — პეტერბურგი?! — გაკვირდა მან და მიავლიდა:
 1905 წელს, 9 იანვარს, გამოსვლებში მას მოუკლეს ცოლი და უცხოელი ვაჟი. დარა პატარა ვაჟი ვასია, რომელიც ბებიასთან იზრდებოდა. თითონ იგი შიმშილ დაჭრეს თავში, ამ ქორობამ მას მუხა სივრცა დაეჭრა: დაეწყო თავისი წიასული ცხოვრება. მიატოვა სახლგარე, ოჯახი, გაიპარა და ცხოვრობდა ციმბირის ვულკანულ ტყეებში მარტო. მოაწუხებ იყო და სიღიო წიგნები თან წიოდა.
 — და! მოავინდა მას ეს ამბები და მისწერა მეგობრებს:
 — ვიცი, თქვენ არს მოკვლე ქოჩატეა ვაძინა!
 — ვაძინა საიდან იცხობი!
 — ვი წავიქედი მეტეოროს... და დაბოცეს მოავინდა... ჭრის ტემ გიდაარინა მოაღვათ იგი, რომელიც ვაიქეც ცხოვრობდა.
 — რომ თავი ვაღიარებო მე შენსაგან... ვამოკლეს და ვავიგეს, რომ ვაძინა ვაძინა იყო, მისი პიზიტივითი დიხოსეს იმდენი ხალხი, სანავიეროდ, რაც დაბრუნდა, იგი მოკლეს, ასე ვმასობრე ბოლენ სარწმუნოების წარმომადგენლები სისხლისმამკელ მეფეს.
 ამ პასუხზე იგი აცახხახა: „სახარება“ და „აბილი“ დაბოლო თითებში, ერთხანს ვაქეცებული დასცერდა, შემდეგ დაბოლო თვითმკვლელად ვაღიარა.
 ამ დროს ისინი უკვე პეტროდროშ დასტრიალებდნ თავზე, დეარებულ ხალხს მოეყარა თავი, ვანსაკუთრებით ბავშვები იყვნენ ყველაზე მეტი, მთელ ქალაქს ვაგეო, რომ თვითმკვრისას მოკვდნ ვამკვლურებული ადამიანი, საიდან ვაიყო ქალაქმა? მფრო ნავებნა რადიოთი აქეობეს ქალაქს.
 როცა თვითმკვრისადინ დახეული წიგნის ფურცლები ვაღმოკვდნ, ხალხმა ტანი და „ვაშა“ შეხახნა და ფურცლებს ვამოკვდნე.
 ვაქეცირდით, როცა „სახარებას“ და „აბილი“ ფურცლები ნახეს,
 — მე დავიღუბე! — თქვა თავისთვის მან. — ვემე ქოჩატე და

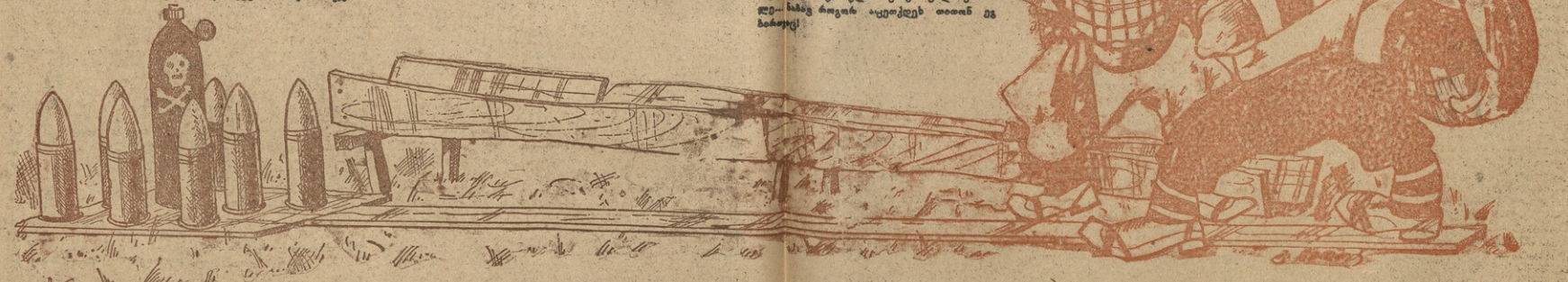
დმერთი! — და მისწერა მეგობრებს: — სადა ვართ ჩვენ? ერთი საოთხე ასე ნორა არის? თქვენ მოკვლურად ხართ.
 — მოვლით საბოთენი, აი, ვაღიარებ, როგორ ვეცხოვრებთ ბით ვეხდებინა!
 მთლიად საზოგადოება შეგვდრია იყო.
 — ესენი ოღბათი ღვრისი მხახკარები თორე ვეცხოვრებ, და მიტომ არიან ასე მზიარები, ბედნიერები! — ვეხედავ მზიარებთ თვითმკვრისადინ ვაღიარებდნ და ზოგი ხალხს აბილი იყო.
 — მთელი... მთელი... იმხანა...
 — მთელი... ვაგვირვებით წამობინა მან და მთლიად ახლა მოავინდა თავისი ვაგვირვით ხომ ჩვენი ვაგვირვა? პეტრე მეგობრე მეგობრე!
 მან მისალომა და საზოგადოება შეგვდრია თავისი მსახირობით, მთლიად, ვინა რამ ამ შეგვდრას მას უხაროვდნ, კიდევ ვეუკვრით, რომ პილოტი მასათი მადლობას უხედა ხალხს და თავს უეჩავდა. აი, აქ ვაიღვინა მასში თავიერებობა და პილოტი მწიურული თვლიერ ვაღვდნდა, თითონ ვეხედავდა: — შენ ვინ ვაიღვინა, რომ მადლობას უხედა ამ შეგვდრას მე მოწყობენ! — და სილოტს წინ ჩამოვდნ.
 მისი ასეთი საქეცილი პილოტს კიდევ ვაუხარდა და სიცილით თითონაც უეჩავდა ტანს.
 — მთელი... მთელი... იმხანა ხალხი.
 — მე ვარ და არა შენ! — ვეჩრა მოთიხნა მთელივენი.
 — მეც მთელი ვარ! — უთხრა პილოტმა.
 — ვასია... ვასია... მთელი... იმხანა ბავშვები და პილოტს ესაღმობდნ.
 პეტრე მთელივენი პილოტს ხელები ჩაშედა და თვლებში ჩაეცქერდა.
 ხალხი ვაგვაგეო, შეწყდა მზიარობა, შეგვინდათ—არადიერი ვენოსო.
 — შელო, ჩემი შელო! — წამობინა მან და პილოტს ჩაეხედა: — მამა! — ჩაეხედა და ჩაკეცა მანა პილოტმა.
 — მამა! — ჩაეხედა და ჩაკეცა მანა პილოტმა.
 სობრულის ციკლითი სიცილით ლოცავე, მამას და შელოს, ტანს და ვასა ახანარებდა მადლობას.

იხილ.

ნახ. გ. ლომიძის

ნახ. გ. ლომიძის (გაგრძელება დასაწყისი)

— აი, ვაღიარებთ უკვე კარგად მომარჯვებულ ვაგვირვებზე, ვაგვირვებ და ვაგვირვებ... ხანა როგორ ვაუკლებთ თითონ ეს ხარბები!

საქმის იცნობთ?
 იარაღიველ ყიყვიან საქმს, ძველ ნაბაყ-
 დარ, ნაბახაზარ საქმს, რომელსაც „ამ ბე-
 მურასმა ბალშევიკებმა პირის ჰიშტა და
 ცხოვრების ლაზათი დაუკარგეს, ძველი ყვე-
 ლაფერი მოსპეს და ცხოვრება სულ „ნაიზ-
 ნანკათ“ გადააბრუნეს“.

რამოდენიმე წელიწადია, საქმე აღარ მი-
 ნახავს. ამ დღეებში შეიხვედა და უსაზღვროდ
 გაუხარდა.

— მაშ როგორ ხარ საქოჯან?
 მან გაკვირვებით შემომხედა.

— ვაჰ, არ იცი რომ მე ეხლა მკვდარი
 ვარ?
 — როგორ თუ მკვდარი ხარ?
 — მკვდარი მეთქი რაღა, მიორტვი პა-
 კონიკ.
 — არ მესმის.
 — არა.
 — ჰოო, შენს სიყმეს ვენაცვალე დედის
 ღმერთშია — არც მე მესმის.
 აქ სიბრაზით ხმას აუწია:
 — არც მე მესმის, მაგრამ მეზნებთან
 მკვდარი ხარო და მეც პრინუფენი ვხდები
 დავიჯერო რაღა.
 — ვინ გეუბნება საქოჯან?
 — ყველანი. მთელი დღენია ლაპარა-
 კობს — ჩვენი ბემურაზი უაკტიდან დაწყე-
 ბული მთელი ჩვენი ეზო — თავისი ატაყე-
 ბითა.

— ვერ გამოვია.
 — ჰო, შაიძლება მართლაც მკვდარუ-
 ლათა ვლაპარაკობ და ჩემი, ენა არ ვესმის.
 საქომ ამოიოხრა და ნაღვლიანად გა-
 ნავრძო:
 — პაქალუსტა, ნუ გეწყინება რაც რომ
 მე მკვდარობა დამაბრალეს, დიდი რასტერი-
 ნი გავხდი.

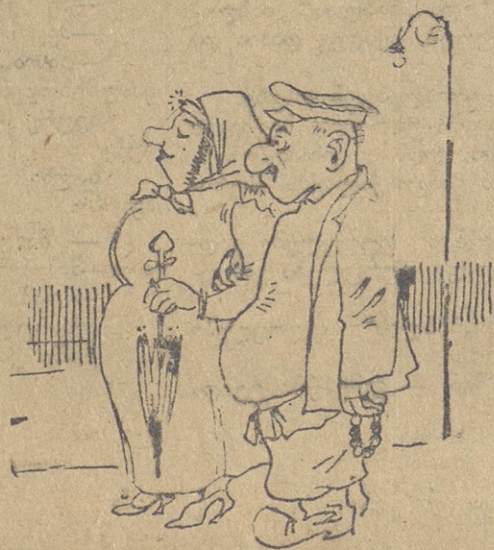
— ვინ დავაბრალა აღარ იტყვი?
 — ეა, როგორ არ ვიტყვი? უყე მოვი-
 მართე. შენ ოღონდ ყური დამიდევ და ყველა-
 ფერი პადრობნათ ჩამიდევ ნიანგში ჩემი პო-
 კლუჩინები — თოდ ყველამ გაიგოს თუ რო-
 გორ უცეცხლოთ ვიხრაკები, როგორ ჯივარი
 მეწყის და ჩემი გულის დარღები კი არავის
 ესმის:

— ჰუსურში ეს სულ შიშისგნით მამივი-
 და. რაც რომ სიბერეში მივდივარ, თანდათან
 ნერვნი ვხდები და ჰელეთ-მელეთი ადვილათ
 მეშართება... ეა, შემეშინდება, მაშ რა ღოზა-
 ნა მამივა? რკინის გული ხომ არა მაქვს, რომა
 იმ სიმალიდან პრიევი გქნა?
 მერე მე მომმართა:
 — შენ გიქნია?
 — რა მიქნია საქოჯან?
 — პრიევი გიქნია?
 — საიდან?
 — აი ქარაფშუტიდანა.
 — არ მესმის.
 — ეა, მამაცხონებულო, როგორ არ გე-
 მის? — აი ზონტიკისნაირი რამე როა რ და,
 ეხლა რო შამაიღეს, მაიბამენ და ზღართ. —
 ხტებიან იმ იალბუზისოდენა ვიშკებიდანა.
 იძახიან თუ სამალოტებიდანაც ეგრე ხტე-
 ბიანო.

— ჰოო, პარაშიუტს ამბობ?
 — პარაშიუტია თუ ქარაფშუტია იმას
 გეზნები რაღა.
 — მაშ ისე გამოდის, რომ გადმომხტარ-
 ხარ?
 — ეა, გადმომხტარვარ რომელია? კარ-
 ტოფილის ტომარასავით დავხეთქებულვარ,
 შემრე თბმოროკი მამსვლია, მერე გული წამ-

სვლია, ათასი ჯაპრუ-ღოზანა დამმართნია და
 ეხლა ჰუსურში მკვდარი ვარ... ვახ, ვახ, ვახ,
 რა იყო, ერთი რო არ გადმოვიხდე? ძარღვებ-
 ში სისხლი გამეყინა და შიშისგნით ისე დაე-
 პატარავდი, რომ თხილის ნაჭუჭში ჩავეტეო-
 დი რაღა.

— მაგრამ მოდი ჯერ თავიდან გიამბობ:
 — შუშანამ გაზეთში წაიკითხა თუ
 ფლან და ფსტან დროსაო. პარკ კულტურნი
 ოტიღა იღებო. მიყურებს და მეზნება:
 — იღებო, საქოჯან, გაიგე?
 — მეთქი რა იღება, რა უნდა გავიგო?
 — კულტურნი ოტიღი იღებო.
 — ეს კულტურნი ოტიღი რაღა ღო-
 ზანა?
 — ბალიო რაღა, ლეტნი რაზვლენინე-
 ბის ბალიო.

— მერე ჩემგნით რა გინდა?
 — როგორ თუ რა მინდა? მთელი გა-
 ნათლებული ხალხი ეშხადება იქ წასასვლე-
 ლათო.

— მეთქი მაინც რა გინდა?
 — ჩვენც უნდა მოვემზადოთო.
 — შუშანჯან, პაკარაკი ნუ ხდები, რო-
 ცა წასვლის დრო მოვა. ავდგეით და წავალთ.
 მაგისი მალაითი რა არი, რა მომზადება მინ-
 და სიმღერები ხომ არ უნდა ეისწავლო ნო-
 ტებითა?

მისულვარ, მინახია, მიკვირს. თურმე ეს
 კულტურნი ჩვენი ძველი მუშტაიდი გამხდა-
 რა რაღა. თანაც ისე ანტიკათ მოუწყვიათ,
 რომ თვალი მიცვდება: აქეთ ფანტანები,
 იქით ლისტრიესკები, იქით ცვეტნიეები თა-
 ცისი ბუკეტებითა და ჩირფი-ფიორთებითა ვინ
 მოსთვლის?

ერთ ადგილზე ხალხი მაგროვილა და
 დასტაბაბუა გამართული: მაღალი კოშკია,
 ხედ ზონტიკები დაუკიდნიათ. აღიან მაიბა-
 მენ და ჰუბუზ, მიწაზე პრიეოკს აკეთებენ.
 ჯაპილი ყმაწვილები, კამცამოლის გოგონები,
 უჩენიეები, მუშები ისე ხტებიან, მერცხლები
 გეგონება.

ჩემა მზემ მართლა ახალი ხალხიო, რომ
 იძახიან, ეგ ქაჯები არიან რაღა, გმირები და
 გულადები, ყველაფერში ზაკალიტი შერე-
 ბიან თუ ჰა, საჭირო დროსა მზათ იყენენ
 აბარონისთვის მათ? მე იმათთან რა ფათა
 მოვალ, ჰამა სულმა მაინც წამძლია. მისულ-
 ვარ და იმათი კამანდერი ვინც არი იმას
 ვეზნები:

— პაქალუსტა, ერთი მაგისი სეკრეტუ
 მასწავლე, ეგ რანაირი ტანად მეთქი?
 — ესაო, პარაშიუტიაო,
 მე მგონია თუ მახსარათ გამაკეთა და
 „შუტი“ იმითომა თქო მეთქი.
 — შუტი-მუტი რასა პქვიან, სწორეთ
 მითხარი მეთქი.
 — არა ძიაჯან, სწორეთ გეზნები — პა-
 რაშიუტიაო.
 — როგორ თუ ქარაფშუტი?
 — ქარაფშუტი კი არა პარაშიუტიაო.
 — მეთქი რის მაქნისია?
 — გთქოთ ოსტუნში ფრინამ და სამა-
 ლოტი გაგიფუტდაო, შენ ამისგნით ისე დაემე-
 ვები მიწაზე რომ არაფერი გეტყინებაო.
 — მეთქი ოსტუნშიც ეგრე გაჭიმული
 უნდა მებას?
 — არაო, როცა გადმოვარდები, მაშინ
 ხელს დააქერ და თვითონ გაიჭიმებაო.
 — ეა, ერთიც ვნახოთ, არ გაიხსნას,
 მერე?
 იმან იცინის — ასმა.
 — როცა ჩამოვარდები, მაშინ წადი და
 ისეთზე გამოცვლე, რომელიც გაიხსნებაო.
 რა მაზალაო და, ბემურაზო, იქიდან ჩა-
 მოვარდნის გამოცვლის მარიფათიღა ჩა-
 მამყებება?
 ამ დროს ვნახოთ, კოშკზე ჩვენი წიპრა-
 კა ვანუა არ ავიდა? ერთი მიტრიალდა, მოტ-
 რიალდა, მაიბა და ჩამოხტა; ყველას მოეწო-
 ნა ტაში დაუკრეს და პახვალნი რამეები უთხ-
 რეს. ეს რომ შუშანამ ნახა, ჩამაცვდა გინდა
 თუ არა შენც უნდა გადმოხტე, თორემ წიპ-
 რაკას ცოლი დამცინებს, შენ რომელი იმაზე
 ნაკლები ხარო?
 ბევრი მეჩიჩინა და ბოლოს ყაბული მაქ-
 ნევიანა.

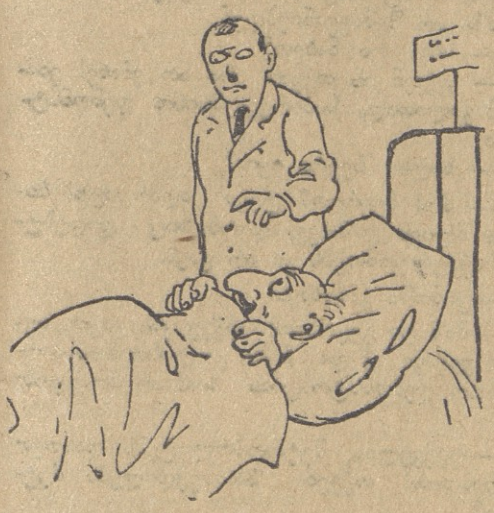
აველ. გული მიკანკალეს, ჰამა ეხტი-
 ბარს არ ვიტყვ. იქაც იქაც ახმახი იდგა, მა-
 მაბა ზონტიკი და მეზნება.

— პრიეოკი ქენიო.
 რის პრიეოკი?
 ძირს რო ჩამოვიხედე, გულმა პირი ვაა-
 ლო და გაჩერდა, ხელები გამეყინა, ვილევო.

მინდა ვთქო თუ, მამხსენით და აღარ გავბე-
 დამ მეთქი, მაგრამ ენა უყე გაშეშებული
 მათქვს და მარტო დაკლული გოჭივითლა
 ეფართხალობ. ამ დროს იმ ახმახმა ხელი არა
 მკრა? ისე წამოველ, როგორც ჩუმლაყის სა-
 ზამთრო. მოვლივარ რაღა — დაბლა, საკაპ

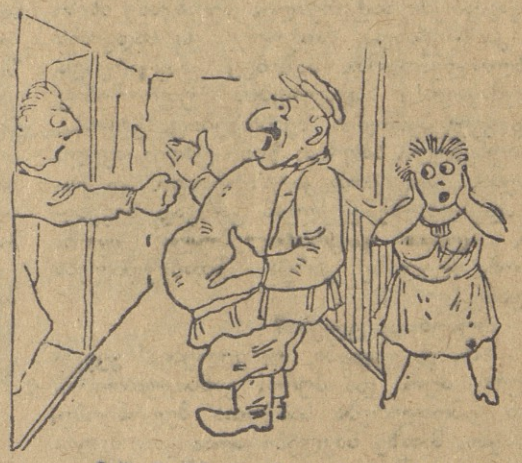
ლიბტიციები დამიტრიად და მეგრე ყველაფერი ერთბაშად ჩაქრა.
 ამ სიტყვებზე საქოს შიშის კანკალი აუვარდა, გულზე ხელი დაიდო და დიდხანს იქლოშინა. მერე ჩამქრალი ხმით განაგრძო:
 — ერთი კვირის შემდეგ გავახილე თვალები. ჰექიმი დამდგომოდა და ისემეს შიშვრებოდა, ლიბტიციის მასაჯს მიკეთებდა რალა, თან რალაცას მიტყაპუნებდა და თან იძახდა თუ „ბენადეჟინიაო“.
 ვხედავ, ბალნიცაში ვარ. გონს ვერ მოვსულვარ, აქ რა მინდა?

— ჰექიმჯან, აქ რა მინდა მეთქი? იმანაც მეკითხება — პარაშუტზე რა გინდოდაო?
 — ისანი გახდა, თურმე იქვე მომკვდარვარ.
 — მეთქი შუშანა სადღა?
 — შუშანას უფე აპერაცია უყვესო.
 — რის აპერაცია, სასალამათ დედაცაც რა ჰქონდა სააპერაციო მეთქი?
 — შენ რო კვდებოდი, შიშისგნით ბრუტიანი ნაწლავის აბენდიციტი გაუსკდაო.
 — მეთქი როგორ თუ გაუსკდა, იმას აბელსინი სადა ჰქონდა მეთქი?
 — აბელსინი კი არა, აბენდიციტიო, ეს ბრმა ნაწლავის გახეტქვააო.
 — მეთქი მაშ აკანჩატელნათ გაუსკდა?
 — არაო, უფე გაუკერეთო.
 ეშშიში გავხდი.
 მაგრამ განა მარტო ეს ხათა გადახდომა?
 ერთი კვირის შემდეგ გამამწერეს, სახლში მივსულვარ, ვხედავ ჩემს ბინაში ვილაკები ცხოვრობენ.
 — რა გინდაო? — მკითხავენ.
 — თქვენ თვითონ რა გინდათ ამ ჩემ კვარტერაში მეთქი?
 — შენ ვინა ხარო?
 — როგორ თუ ვინა ვარ? ამ ბინის პატრონი საქუა ვარ მეთქი.
 ეს რომ ვთქვი, ერთმა ჯეპელმა ქალმა იკვილა:
 — უი მამაჯან, მკვდარი გველაპარაკებო.
 ადგა ერთი ყალ-მაცალი, მოტვიფდნენ მეზობლები, ყველასა ვცნოვ, რამეებს ვებნები, ჰამა ისინი უკან იწვევენ, მერიდებიან. ზოგი პირჯვარს იწერს და იძახის თუ საქუას სული საიქიოში არ მიუღიათ და უკან დაბრუნებულაო. — მეორე ამბობს ალბათ ბევრი ცოდო ჰქონდა — და სანამ არ მაინანიებს ღმერთი ედემში არ შაუშვევსო.
 ვაჰხ! ბრახოსგნით ვიხრობი, ვებნები, გარწმუნებ, რის სული, რის მკვდარი, ბალნუჩენია მამსვლია მეთქი.
 ბან ჩუნეს? ყველა მებნება მკვდარი ხარ და გვატყუეფო. გაიქცნენ. ჩემი ბინის პატ-

რონმაც ჩემი მამიჯახუნა. ასმა სხვის მკვდარს ვერ შამოუშვებო.
 ახრიზამანში საქმე სამილიციოთ გამიხდა. მიველ მაჯივლე და ვებნები: ასეთი და ასეთი სლოუჩი მამსვლია და მიშველეთ მეთქი. იქ ახნად-დახხედეს და იძახიან თუ. ეს ძნელი საქმეაო.
 — მეთქი რა არის ძნელი? ჩემი ბინა ხომ ჩემია?
 — შენი იყო, მაგრამ როცა მომკვდარხარ, მაშინ ჟაქტმა სხვისთვის მიუცილაო.
 — ეა, მილიციოჯან, შენს სიყმეს ვენაცვალე. მე ხომ ცოცხალი ვარ მეთქი?
 — ცოცხალი საიდან იქნები, როცა ჟაქტის განცხადებაში სწერია, რომ მომკვდარხარ? და შენი სხეული უფე დაუქრიათო?
 არ დაიჯერეფ? ამ ლაპარაკზე შიშისგნით კინაღამ ახლათ მოვკვდი რალა, ავიხედ დავიხედე, ყველაფერი გავიშინჯე, მართლა ხომ არაფერი მომჭრეს იმ ბემურაზმა დუბტურებმა მეთქი? ყვილაფერი ზიდიე მქონდა. ვებნები ასმოტრი დამარტყით, ჩემი კვარტერის სამღერების კლევატას მიშვრებიან მეთქი.
 ყური არ მივდეს.
 — შენ ჩასტნი მკვდარი ხარ, შენს სიტყვას ვენდოთ და ჟაქტის განცხადება კი არ დავიჯეროთ? — ეგ სადაური პადხოდი იქნებოა?
 — მეთქი მაშ რა ვქნა?
 ერთი გაფხორილი ჯეპელი იყო, ჩემსავით ნერვბოდა. იმან ძალიან გაჯვარდა:
 — თავი დავგანებეო, რა ნამუსი გაძლევს ნებას, რომაო ერთხელ მომკვდარხარ და ახლა ისევ ცოცხლობას იგონეფ და გვაწუხებო?

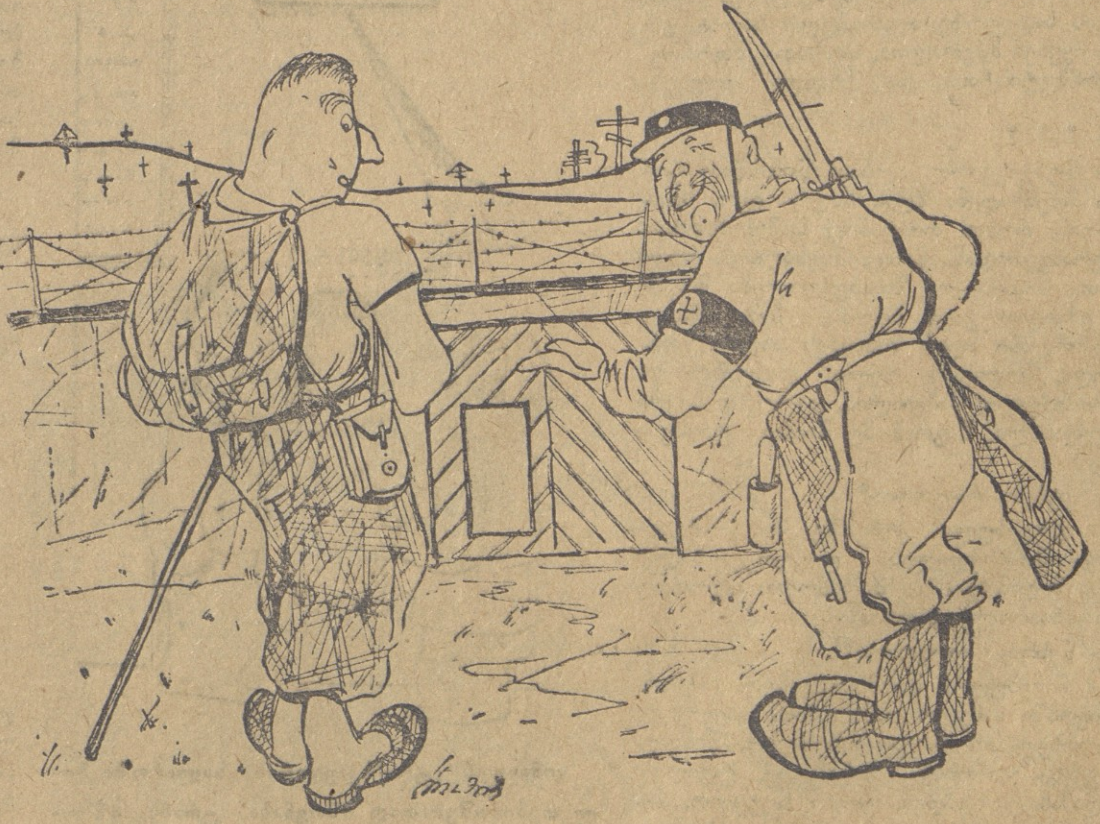
ვებნები, — ძმაოჯან, აქ ნეღარაზუმენია, რამე მიშველეთ მეთქი.
 — მაშ მართალს ამბოფ, რომ არ მომკვდარხარო?
 — პირდალი ვიყო. თუ რომ ტყუილი ვთქვო მეთქი. მართლაც რო მკვდარი ვიყო, მაშინაც არ ვიკადრეფ ტყუილის თქმასა მეთქი-რალა.

— მაშ მოწმობა მაიტანეო, რომ ნამდვილათ ცოცხალი ხარო.
 ეხლა ჰექიმთან მივდივარ, სპრაიკა უნდა გამოვართო თუ, ფლან და ფსტან დროსა, ფლანი და ფსტანი პრიჩინისგნით მე გული წამსვლია და სხევებს კი მკვდარობა ეგონათ.
 მერე მელაპარაკოს ის ბემურაზი ჟაქტი, მართლა მოვკვდი თუ მართლა ცოცხალი ვარ?
 და საქო კრუსუნით წავიდა „ჰექიმთან“.
ფარსადანი

უცხოელი ტურისტი გერმანიაში

ნახ. გ. ლომიძის

— როგორ მოვხდები სახაფლაოზე?
 — ადვილა! შეიარეთ აქვე საკონცენტრაციო ბანაკში.

შემოქმედებითი მივლინებიდან დაბრუნებისას ჩვენ მას ვესაუბრეთ.

— რა შთაბეჭდილება მოახდინა თქვენზე მოსკოვამდე მგზავრობამ?

— ჩინებულის! მთელი გზა უმტკივნეულოდ გავიარეთ. მატარებლის მემანქანე მზიარული კაცი ჩანდა. როგორც კი სადგურის მიუახლოვდებოდით, მაშინვე ააყვირებდა თანქმანს: სადგურების უფროსებიც კარგად გვეგებებოდნენ. მიესრულებოდა, ეტყობა, დახელოვებული ხალხია: წინააღმდეგ ძველი ჩვეულებებისა, არც ერთ კატასტროფას არ ქონებია აღდგომა. მე ყველაზე კარგად მეგებებოდნენ, ~~აღბათ~~ ~~გაგონილი~~ ~~უბოლო~~ იყვნენ. ვფიქრობ, ყველაზე კარგი შთაბეჭდილება თქვენსადან...

— რუსეთის ველები?

— ოო, ეს ველები, რა ველებია! ყველაგან პური, პური და პური! განსაკუთრებით კარგად გამოიყურება საბჭოთა მეურნეობების ყანები, მათზე ნაკლები არაა კოლმეურნეობის; არა უშავს ერთპარტიულ მშრომელთა ყანებსაც, ხოლო დანარჩენი...

— რაღა დარჩა, განა კულაკები არიან?

— არა... ესე იგი, არიან გახადგურებულო, ოღონდ არა საბოლოოთ აღმოფხვრილ კულაკთა ნაშთები. მათა ყანები საცოდავთ გამოიყურებიან, მე ეს ვაგონიდანვე შევხინებ.

— მოსკოვის ალებას ზომ არ დასწრებია?

— როგორ არა, ოღონდ ვაგონიდან... იქიდანვე შევატყვე, რომ მომუშავეთა ენტუზიზმი, განსაკუთრებით კომბაინერების, მეტად დიდია! ჩვენი მატარებლის დანახვაზე ყველა დამკვირვებელი აცხადებდა თავს. მე ვაგონიდან ხელს ვუქნევდი და ვატყობდი, რომ კარგ შთაბეჭდილებას ვტოვებდი...

— მოსკოვმა როგორი შთაბეჭდილება მოახდინა?

— ოო! იშვიათი! დიდებული ქალაქია! მოსკოვის სადგურზე აუარებული ხალხი დამიხვდა. იყვნენ მწერალთა, მუშათა, მფრინავთა, პარაშუტისტთა და სხვათა დელეგატები!

— ???

— ნუ გიკვირთ: ალბათ წინასწარ ვაიგვს და მოემზადნენ. ზღვა ხალხი იყო, სხვათა შორის, რომენ როლანდიც მაშინ ჩამოვიდა საფრანგეთიდან. მასაც მიესალმნენ. ერთი სიტყვით, დიდებული შთაბეჭდილება მოვახდინე. ერთ-ორ კაცს ხელიც ჩამოვიართვი, რომენ როლანი აღარ მინახავს ახლოს, მეჩქარებოდა, შორიდან ხელი დავუქნიე და ქალაქში გავედი. მართალია, ავტოები ბევრი იყო მოყვანილი, მაგრამ მე მაინც ტრამვი ვარჩიე.

— ქუჩები როგორია?

— დიდებული! ქუჩებზე მე არაჩვეულებრივი შთაბეჭდილება დავტოვე. ხალხი ყველაგან მიღიმოდა და მიცინოდა. საერთოდ ძალიან მზიარული ხალხია.

— წესრიგი როგორია?

— ჩინებულის! წარმოიდგინეთ, ტრამვის ვაგონში სამჯერ დამაცემინა ცხვირს და არც ერთხელ არ დაუჯარიმებია, წინააღმდეგ ექვსი: ჯარობისა, რასაც აქ, ტფილისში გადამახლევიანებდნენ. ერთი სიტყვით, მილიციის მუშაკებზედაც და კონსტუქტორებზეც წარუშლილი შთაბეჭდილება მოვახდინე.

— რა შთაბეჭდილებით ხართ ახალ-მშენებლობაზე, ქარხნებზე?

— დიდებული შთაბეჭდილება დავტოვე, მაგალითად, ბირთვებ-საკისარების ქარხანაზე! ჩვენ შორის რომ ითქვას, ბირთვებსაკისართა ქარხანა მე საკისელე წარმოება მეგონა! ვიფიქრე, კისელსაც ვჭამ და ქარხანასაც ვნახავ მეთქი! მართლაც, ქარხნის სასადილოში საუბრეოვო კისელი მაჭამს, მაგრამ შიგ ქარხანაში არავითარი კისელი არ აღმოჩნდა. მერე ვიფიქრე, რომ საკისარე, ანუ, საკისრე ქარხანა ყოფილა და კისრებს აკეთებენ მეთქი. არც ეს აღმოჩნდა, მერე, უცხოელ ტურისტებს (რომლებიც მე შემეყვენ) აუხსნეს და მეც მივხვდი: სე ყოფილა შარკო - პოდშინიკის ქარხანა. ეს შარკები და პოდშინიკები ანუ ბირთვები და საკისარები აუცილებელი ყოფილა ყოველგვარი მამოძრავებლისთვის, ასე რომ კარგი შთაბეჭდილება დავტოვე...

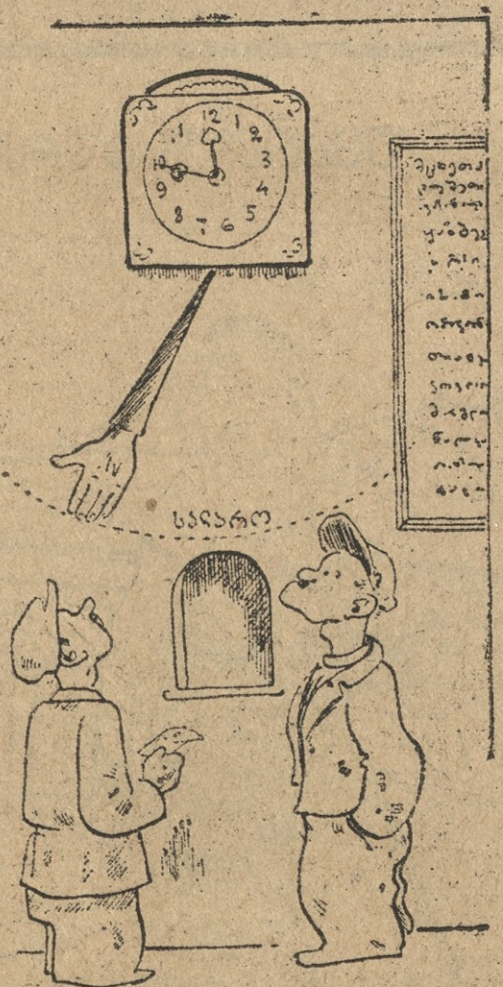
— მდაა!

— მერე დავათვალიერე ზოოლოგიური ბაღი. ვნახე იშვიათი ცხოველი — გოტენტოტი...

— შეგემოტი!

ახალი ქანქარა

ნან. დონას

ვინაიდან ტრანსკავკიის სალაროში ბილეთები იშვიათად იშოვნება, ტრანსკავკიისლებს ურჩევთ სალაროსთან ჩამოკიდონ ხათი, რომელსაც ქანქარას მაგივრად ხელი ექნება.

— ჰო, ბეგემოტსაც ეთხიან! სწორედ ჩემი იქ ყოფნის დროს მოლოინდა და პატარა გიპოპოტამი შობა.

— გიპოპოტამი ბეგემოტმა?

— ჰო, რა გიკვირთ! ეს — შეგვარების, ანუ გიბრიდიზაციის შედეგად. ეს ახლა მოღაშია. ის კი არა, ახლო მომავალში თურმე სპილოებს მამონტებს დაბადებინებენ. თქვენ მერე ნახეთ რა იქნება! მინდოდა ერთი ორი ბონტოხავრი წამომეყვანა, მაგრამ ვაგონში არ შემაყვანიებდნენ.

— სხვა რა ნახეთ?

— თქვენ ის თქვით, რა არ ვნახე! ვნახე, მაგალითად, საპირველმართო დემონსტრაცია.

— ხალხი ბევრი იყო?

— ჰო! ბევრი? ტევა აღარ იყო! ბილეთი ძლივს ვიშოვე, დარბაზიც დიდებულია, აქაურ კინოებს კი არ გაქვს.

— კინოში ვინახავს!

— მაშ რა გეგონათ! თქვე კაი კაცო, ივნისში ვიყავი იქ და ჩემი გულსთვის საპირველმართო დემონსტრაციას ხომ არ მოაწყობდენ?

— უქვევლია, მეტროპოლიტენს დაათვალიერებდით! თქვენი შთაბეჭდილება მეტროზე?

— მეტროპოლიტენზე უნდა ვითხრათ, რომ ჩინებული ნაგებობაა. არ იცი, მზეზე ხარ, თუ მიწის ქვეშ. ჩემი ჩასვლის გამო მაინც ისე გაფიროდნებიან, რომ ყველაფერი ელავდა. დიდი ზრდილობით მომაწოდეს ბილეთი. მემანქანემ რომ დამინახა, მოუსწავა და მოუსწავა. ერთი სიტყვით, იქაც დაუფიქვარა შთაბეჭდილება დავტოვე!

— უქვევლია, კულტურისა და დასვენების პარკს ინახულხებდით!

— რაღა თქმა უნდა! ჩემი ჩასვლის გამო სახეიმით მოერთათ. ბილეთი არც ამიღია, ისე შევედი შეგ. ველაც დელეგაცია მიმყვებოდა. შესვლისთანავე შევიტყვე, რომ შთაბეჭდილება კარგი მოვახდინე. ოღონდ ერთი არ მომწონს: ლეინოს არ ყიდიან, მინდოდა სამი-ოთხი კვარტი დამეღია მუზს მოყვანის მიზნით, მაგრამ ლექსი მაინც დავწერე.

— თან ზომ არა გაქვთ?

— როგორ არა! შემიძლია წაგიკითხოთ (კითხულობს):

ო, რა მოსკოვი, რა მოსკოვი მოსკოვიური! მინდა დავლო სადღეგრძელო ყანწით, ჯიბურთი!

როდესაც ნახავ მეტროპოლიტენს, სულ დაივიწყებ მეტროპოლიტენს, რა ზღვა ხალხს იტევს!

პოი ქალაქო, ამფეთქებელი ჩემთა გრძნობათა!

რა უყავ იმდენ ეკლესიის, მაღალ გუმბათთა?

გაგიყებს მეტროპოლიტენი... და მე ვარ ლექსის მეტროპოლოტი!

— იშვიათი ლექსია! — მართლაც, იქ ყველას მოიწონა! იშვიათი ტაში შეიქნა! მართალია, ქართული არავნ იცოდა, მაგრამ ლექსის შინაგანმა და ტემპორამენტმა მოხიბლა ხალხი! რითმებიც ძალიან მოეწონათ. მინდა გადავთარგმნო და დავბეჭდო. იქვე ვიხადე, მაგრამ დრო აღარ დამჩია...

ყველაზე ერთგვიანად არ მოქმედობს ზაფხულის სიცხე. ზოგი ავარაკზე მიდის, სხვა ტფილისშიაც მშვენიერად გრძნობს თავს. კამჩებზე ცუდად მოქმედობს ზაფხულის სიცხეები: ჩაუყრებიან ხოლმე წუმპეში და ქაქანებზე მაგრამ რა ქნან რუსთაველის პროსპექტზე. №19 სახლის მცხოვრებლებმა? მათ ხომ ადამიანური ცხოვრება უნდათ? რა კავშირი აქვთ წუმპესთან და მისდაგვირ სხვა უსუფთაობასთან?

ძნელია ამ კითხვასზე პასუხის გაცემა. ეს არც იმ ორგანიზაციების ხელმძღვანელებმა იციან, რომლებიც კარგახანია შეიძინებულ სახლში რევიზორს აკეთებენ და ყოველგვარ უსუფთაობას ეზოში ჰყრიან. გულდაამშვებით შეპყრებენ „ვეო“-ს გამგე შემნახველ სალაროს გამგეს. ეს უკანასკნელი კი „ელექტროპროპანს“ დირექტორს. ეზოში კი, ფარდულის სახურავზე, კიბეებს ქვეშ, ფილაქანზე და ყელვან მუხლამდის ნაგავი ყრია. ერევა ამ ნაგავში ნატანტარის წყალი, რომელსაც დარში ჩასასვლელი თვით ნაგავმა დაუხმო და „სურნელებს“ თაბრუს ჰხვევს იქაურობას.

—რატიმ არ გაიტანთ ნაგავს? — ეკეთხებიან „ვეო“-ს ხელმძღვანელ აბრამოვს.

—თქვენ გგონიათ მე შესამოგვება ეს ნაგავი? — აცხადებს გაკვირებული აბრამოვი, — სული მესუთება, მაგრამ რა მოვალე ვარ შემნახველი სალაროს ნაგავი გადავყარო?

—შემნახველი სალარო კი ხართ მაგრამ განა ყველაფერს შენახვა უნდა? რატიმ არ გადაყრით ნაგავს? — მიმართეს შემ. სალაროს გამგეს ამხ. ქავთარაძეს.

—ხუმარა ყოფილხართ. — უპასუხებს ამხ. ქავთარაძე — მე ფულებს ვინახავ, ყოველგვარ ანბარ-ჩანახარის მესაიდუმლე ვარ. რა მაქვს გადასაყრელი!

„ელექტროპროპანს“ დირექტორს მიცკევიჩს კი ყველაზე უფრო უკვირს:

—ელექტრონი და ნაგავი?!

საქმე იქამდე მივდა, რომ ერთ დღეს სანიტეკიმ ასე მიმართეს:

—მიბრძანდით, ნახეთ, ნაგავში იბოვნით ალბათ რაიმე ნიღუშს რომელიმე ორგანიზაციისა და ვისიც გამოდგეს, იმან იკისროს გადაყრა...

ყველაზე ერთ ნაირად არ მოქმედობს ზაფხული, და რა უშუაში არიან №19 სახლის მცხოვრებლები!

პატაკი ნიანხს.

რუსთაველის პროსპექტზე მდებარე №19 სახლის კობახიძის ბინა დანგევამდეა მოსული, კედლებზე წყალი ჩამოდის, რამდენჯერ მივმართეთ საბინაო ამხანაგობას, მათ სპეციალისტებს, მაგრამ ყურადღებას არაფერ გვაქცევს.

მდგმურის წერილიდან.

სინესტის აბაზანა მაქვს, ხახლხს „მოვურჩინე“ ქარები, კედლიდან წყარო ჩამომდის გულისა „გამახარები“. ესე ამბავი თუ ახლავს მარტო აღმას და ევასა: როდის შეუდგენ „სპეცები“ ჩემს ახსნა გამოკვლევასა! თუ წყალს სადა აქვს სათავე, გაეგოთ, დაადგინესა. მაგრამ სხვისა რა გაიგონ თავი თვით არ აქვთ „ძიებსა“ შენ შემოგჩივო, ნიანგო, ვალად შენ მაინც აიღე თავი წყალს სად აქვს; „სპეცებს“ ხად გამოარკვიე გაიგე.

სიძე განლაგარ გურიის სოფლისა ცხემლის-ხილისა. ბიჭად-ბიჭი ვარ ისეთი, რომ ცუდს ვერაფერ იტყვისა. ცხვირი ჩანგურის ხელა მაქვს. ტანად ვარ მსხვილი, დაბალი. ასეთ ვაჟაკსა რომელი, დაიწუნებდა დღეს ქალი? ცოლელუს, საქეფითი. წასვლა ვისურვებ ვინაბრე ჩავედი მახარაძეში ვაჟაკი „თვალის სინათლე“ სადგურთან იდგენ ეტლები და მანქანები ავტოგზის, — უკეთეს, თვალის ვერ ნახავს, უკეთეს, ენა ვერ იტყვის. რა და რა გინდა სისტემის, ადგილობრივი ფორმისა, კუს სისწრაფე აქვს თვითელუს, დღეში კილომეტრს მიქრისა. ზოგს რა აკლია და ზოგს რა, ზოგს თვლები ზაწრით შეუქრავს. ზოგი სიძველით დაშლილა და ჟანგსა რკინა შეუტრავს. ჩაგხედით ერთერთ ავტოში ოცამდე კაცი, ქალია; ავტოს მხნე უჯდა მოფერი,

(სახელად ერქვა ვალო), მირილინებდა ვალიკო: „ოზურგეთი და მერია, ჩემს მგზავრებს გული უწყუნსა და ზოგიც გადაშვრია.“ ნჯღრევით და თრევით ვიღოლით, ავტო თემოზე ღვებოლა, ხან ვით კამერი წუმპეში თბრილებზე გადაწვებოლა. ეს კიდეც არაფერია, ცოლმა კივილი ასტახა, მას კაბა მეკი შარვალი „საჯაყ“ ადგილას დაგვება. თუთიე ვიჯექით ლურსმებზე რომ მოდებოდა ტანსაცმელს, სხულთ დაგვლურჯებოდა, ვგავლით ნახუბბარს და ნაცემს. როცა შევედით ეზოში „შობლებს“ წემის ცოლისა, — მათხოვრებს ვგავლით ცოლ-ქმარი, უცხონი ქვეყნის „შორისა, ვერაფერ გვიცნო პირველად, ბაღლები დაფრთხენ, ტიროდენ შემოდგ: ყი სხვებიც მოვიდენ, — ჩვენი სიძეო, — იტყოდენ.. მე მათ უაშბე ავტოთი ჩვენი მგზავრობა საჯაყი, შეიქნა სიცილ ხარხარი, მოგვართვეს ღვინო არაყი.

დასაწყისი რობასში

ეროვნული
გაზეთი

დაბარცხებული.

კოოპერატივის სასაბუღალტრო შესვლა დაფუძვნიტეთ და კიდევ შევიარეთ.

—არაქა, ნიანგი მოდის!—დაიძახა ერთი ოფიციატმა.

ყველას თვლები ჩვენ მოგვაცქერდა.

—დავილუპეთ, თუ რამე დაგვიწუნა, ამ ბენ, თუ ვინმე, ან რაიმე არ მოეწონა, ვაგრაფერს ჩანგალზე წამოაგებსო.—თქვა იმა ოფიციატმა.

—ვერ მივართვი ბადრიჯანი! მოაწოდებ მაგას ჩვენს სასაბუღალტრო დამზადებული საშელი და ვნახოთ თუ მის ჩანგალზე წამოგებას შესძლებს.—გამოსძახა მზარეულმა.

მზარეულს სიტყვა გამართლდა.

საბუღალტრო ჩვენ ხორციანი კერძი მოვითხოვეთ, მაგრამ ლუკმაც არ გავვიზინჯავს, რადგან მართლაც შეუძლებელი ვახდა მისი ჩანგალზე წამოგება.

ჩვენც დავეტოვეთ სასაბუღალტრო და იქ დამზადებული კერძის ნაცვლად სასაბუღალტრო ხელმძღვანელის ჩანგალზე წამოგებით დავეტოვეთ

1. „როგორც მოხვალ სვინაო, ისე წახვალ შინაო.“

—სად მიხვალ?—შემეკითხა მატარებლიდან ჩამოსვლისას საჯავახოს სადგურზე ერთი ჩემი ნაცნობთავი.

—ჩონატაურში.

—რაიონში თუ თვით ჩონატაურში?

—პირდაპირ ჩონატაურში! შემდეგ—ქ. მახარაძეში.

—შემეცდარხარ, ამხანაგო! ცუდი მარშუტი ავირჩევია. მართალია თვალი და ჩანგალი ორივე ვიჭრის, მაგრამ ტელესკოპიც რომ მოიშველო, მაინც ვერც ქ. მახარაძეს და ვერც ჩონატაურს თვალთ ვეღარ ნახავ.

—როგორ. წარღვებს ხომ არ შთაუთანთქავს?!

—არა.

—მაშ ვეშაპს ხომ არ ვადაუყლაპავს?!

—არა, რას ამბობ. „კოოპერანსის“ თანაშრომლები ამისთანა გემრიელ საკბილო პუნქტებს ვეშაპს როგორ დაუთმობენ?! მაგრამ მაინც ვიმეორებ: ტყვილად გარჯილობარ ამხანაგო. ნიანგი: ქ. მახარაძეს და ჩონატაურს თვალთ ვერ იხილავ.

—რაშია საქმე! გამაგებინე! ქარაგმებით ლაპარაკი კი სხვა დროისთვის ვადავლავთ.

—საქმე იმაშია, რომ ახლა ქ. მახარაძე ქ. მახარაძეში აღარ არის.

—არ მესმის. ჩონატაური?

—ჩონატაურიც მაგ დღეშია.

—მაინც რა დღეშია?

—იმ დღეშია, როგორშიაც ქ. მახარაძე, ჩონატაური ჩონატაურში აღარ არის.

—არ მესმის ამით რისი თქმა გინდა.

—გარკვევით გეუბნები, რომ ქ. მახარაძე ქ. მახარაძეში აღარ არის, ჩონატაურიც მაგ დღეში იმყოფება, ესე იგი ჩონატაური ჩონატაურში აღარ არის. სხვანაირად რომ ვთქვათ, მთელი ქ. მახარაძე და ჩონატაური თავის ადმინისტრაციულ—ტექნიკურ აპარატ-მაპარატით ბახმაროზეა წასული.

—აგრე გეთქვა თავიდან,—შეგნიშნე მე და ვადაუყვიტე თუ მოვლენათა განვითარება მოითხოვდა, პირდაპირ ბახმაროზე წავსულიყავი.

—ქ. მახარაძის და ჩონატაურის სანახავად.

—კარგი აზრია,—დაშემოწმა მოსაუბრე. ჩემი მსვლელობის გეზი გეგმის თანახმად პირველად მაინც ჩონატაურისაკენ მივმართე. საათ ნახევარში ჩონატაურში გავჩნდი. ჩონატაურელები მართლა მცირე გამოწაკლისით, ყველანი ბახმაროზე წასულიყვნენ, მაგრამ თვით ჩონატაური თავის ადგილზე დაეტოვებიათ.

—აგრე გეთქვა თავიდან,—შეგნიშნე მე და ვადაუყვიტე თუ მოვლენათა განვითარება მოითხოვდა, პირდაპირ ბახმაროზე წავსულიყავი.

—ქ. მახარაძის და ჩონატაურის სანახავად.

—კარგი აზრია,—დაშემოწმა მოსაუბრე. ჩემი მსვლელობის გეზი გეგმის თანახმად პირველად მაინც ჩონატაურისაკენ მივმართე. საათ ნახევარში ჩონატაურში გავჩნდი. ჩონატაურელები მართლა მცირე გამოწაკლისით, ყველანი ბახმაროზე წასულიყვნენ, მაგრამ თვით ჩონატაური თავის ადგილზე დაეტოვებიათ.

2. „იღბალი აჰს ლიკლიპასო, ყველა მისკან მობლინჰავსო.“

კოოპერატივის საწყობში უკანა კართან ვებრათელა რივი იყო გამართული.

—ვინ არიან ესენი?—შევეკითხე ჩემი

რედაქციის რწმუნებულს, რომელიც ჩემი ჩასვლის ამბის შეტყობინებისთანავე გზაში მომეგება.

—ეგენი კოოპერატივის მესვეურების ნათესავეები და ნაცნობ-მეგობრებია.

—მერე აგრე უნდა სტუმრების პატივისცემა? რატომ არის, რომ მათ უკანა კართდან ღებულობენ?

—ისე, „შინაურად“ ღებულობენ და კოოპერატივის საქონელს შინაურად მისულ ნაცნობებს „შინაურად“ უნაწილებენ. ამიტომ არის რომ აქ წინა კარებიდან მისული საქონელს ვერ შოულობს, და ვისაც უკანა კართდან შესასვლელი „ვიზა“ არა აქვს, შინ ხელცარიელი ბრუნდება. უკანა კარი აქ უბრალო კარი კა არ არის: ჩონატაურის კოოპერატივის უკანა კარი სადარბაზო კარად ითვლება და ვინც „ვიზიანია“ ყველა უკანა კარებს აწყდება.

3. „ღოს უფინეაული, მასოს უბრავეაო.“

აფთიაქის შესავალთან მისი გამეგ მეთოდი ჩივივცე შემეგება.

—უცნაური კაცია ჩემი მეთოდი,—მითხრა ნიანგიკობა, როცა მეთოდი რაღაც საქმეზე თავის სამუშაო ოთახში გაბრუნდა: ბეჯითი კაცია, მუყაითი, საქმის მცოდნე, მაგრამ მეთოდის ერთი ახირებული მეთოდი აქვს: ჩანგალზე რომ დაკიდო, მაინც ხალციხის სამსახურში არ გამოცხადდება—ეს კარგი თვისებაა, მაგრამ, სამაგიეროდ, მოკალი და შინ ფხიზელი გააგზავნე, რას იზამ, მინდა „ნიანგში“ ვაფურო, მაგრამ შენს საჩანგალეთ მაინც არ მემეტება, რადგან ეს ნაკლი და ღირსება თითქოს ორივე ერთმანეთს ფარავს.

აფთიაქიდან ჩქარა გამოვებრუნდი. გზაზე მეთოდიმ კაცი დაგვადევნა: ბოლიშ იხდიდა, რომ მუშაობის ვათაგებამდე ჩვენთვის არ ეცალა და სალაშოსთვის სუფსაში დაჭერილი ცოცხალ თევზებზე გვპატივობდა, მთელი ამალით. თევზის ხსენებაზე ნიანგიკორს გული შეუწუხდა და იქვე მიწაზე გაიშლართა გრძნობა დაკარგული.

დაესიენ იქ მყოფი ამხანაგები და წყლით და მასაჟით ძლივს მოაბრუნეს.

—რა მოგვიდა ამხანაგო, გულის სისუსტე ან ნერვული ავადმყოფობა ხომ არ ვაფუხებთ?—შევეკითხე მე, როცა ზეზე წამოგაყენეთ.

—არაფერი... ჩემი გულის წასვლა თევზის ხსენებით იყო გამოწვეული.

—როგორ! თევზის შეგეშინდათ?!

—კი არ შეგეშინდა, კოოპერატივის მიერ მოტანილი თევზი მომაგონდა...

და მან მაიმბო იმის შესახებ თუ, როგორ დალუბა კოოპერატივის საწყობში შენახული ღოსი, რომელიც სანამ ვარგისი იყო, „მომაკვდავი“ მომხმარებლებისათვის ვერ გაიმეტეს; შემდეგ კი სუფსაში გადაყარეს.

—ტარანაც წაუხდათ, მაგრამ გაასაღეს. ისე ყარდა, ისე ყარდა რომ...

ამბობდა ის და სულს ძლივს იბრუნებდა.

„ამის სული დაევიწყა, მამინაო ვალს იფიცავდაო.“

—გამიშვით, მეგობრებო! რას მაკავებთ მაგვიანდება!—ხუმრობდა ვიღაც სასაბუღალტრო დან გამოსული კოლმეურნე.

—სად მიხვალ მერე, რომ გავიშვით?

—პარიზში მივდეგარ!

—რასთვის, რა საქმეზე?

—იქაურ გაზეთებს ვნახავ და ვადაცხედავ იქნება მათში ჩემი ჩონატაურის ამბები წავეკითხო!

—მერე მაგისთვის პარიზში რაზე მიხვალ!

—მაშ, როგორ მოვიქცე, როცა ჩემი ადგილობრივი გაზეთი „ბოძოლის დროში“ მარტო „ზაგრანიცულ“ ამბებს ბეჭდავს და ადგილობრივ ყოფა—ცხოვრების ავკარგია ნობაზე თითქმის ხმას არ იღებს?!

ჩონატაურის რაიონულ გაზეთის გადათვალიერებამ დამარწმუნა, რომ ზემოხსენებულ „წიკპურტის“ ხეტორი რამდენიმედ მართალი იყო.

„სურამის ციხე.“

—სურამის ციხის ნახვა ხომ არ გინდათ?—შემეკითხა ნინაგორი.

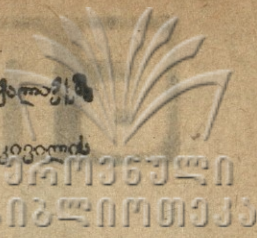
—არა! სურამში სხვა დროს ვავივლო, თუმცა მისი ციხე რამდენჯერმე მინახავს...

—იმ სურამის ციხეზე არ გელაპარაკები: მე ჩვენებურ „სურამის ციხეს“ გაჩვენებ...

და კორესპოდენტმა ჩონატაურის სასტუმროს შენობისკენ მიმართა, რომლის აშენებაც მისი ვადმოცემით ექვსი წლის წინად დაწყებულია და დღესაც არავის შეუძლია მისი თქმა თუ რომელ ხუთწლედში დამთავრდება.

ჩაის ფაბრიკისკენ გავეშურეთ.

შორიდან ერთი ჩვენსკენ მომავალი მოქალაქე დავინახეთ. სწორეთ იმ მოქალაქეზე იყო გამართლებული ძველი ქართული ანდაზა: „ესიკელას პურმაროზე გოგისელამ იტლინკაო;“ მაგრამ მის შესახებ საუბარს შემდეგ ნომერში გავაგრძელებ... 8-2ა.

ამას წინააღმდეგ, კოჯორში წავედი ერთი დღით, დასასვენებლად. უკან დაბრუნებისას, ჩვენს წინ მომავალი საბარგო ავტობანქანას პატარა ავარია მოუხდა. მსხვერპლი არ ყოფილა.

ტფილისში, რომ ჩამოვედი, ასეთი ამბავი დამახვედრეს მეორე დღეს:

—რა უბედურება მომხდარა წუხელის კოჯორის გზაზე. ავტობუსი გადაბრუნებულა და ორმოცი კაცი მომკვდარა.

—ორი მანქანა დასჯახებია ერთიმეორეს, სულმოთლად ნამსვრევებად იქცენ თურმე, რთხმოცი კაცი ისე დაღუპულა რომ პატრონებს ვეღარც კი უცნობიათ თავიანთი ცხედრები.

რაკი ვიცოდი, რომ კოჯორში უფრო უარეს ამბავს ჩაიტანდნენ ამ სრულიად უმნიშვნელო შემთხვევის გამო, ჯავრი არ ჰქონდით მეთქი, ვიფიქრე და იმავე დღეს ასეთი შინაარსის დეპეშა გავუგზავნე ნათესავს:

„იმ დამეს კოჯორის გზაზე ავარია მოხდა. არ შეგეშინდით. ცოცხალი ვარ.“

—რამ ვადაგრია კაცო, ყოველთვის ხუმრობა კი არ უნდა!—მეხვედრისთანავე მითხრა ნათესავმა, რომელსაც ტელეგრაფის „დამკვერელი“ მუშაის წყალობით დეპეშა ასეთი შინაარსით მიეღო:

„იმ დამეს ქორჩის თავზე აურიე მოხვდა. არ შეგეშალოთ, მორწყული ვარ.“

ბია.

ბევრნარია ხალტურა. მაგ. ავტობალტურა, ლუდხალტურა, ესტრადახალტურა, კულტხალტურა და სხ. ჩვენ, ამ შემთხვევაში ორგვარი სახის ხალტურა გვიანტერესებს:

1. სიმღერახალტურა

ამას წინააღმდეგ არაჩვეულებრივმა აფიშებმა დაფარეს კოჯორი. „დიდი მხატვრული კონცერტი. ტფილისის კულინალური ტექნიკუმის მომღერალთა გუნდი. აღმოსავლურ-დასავლური ქართული სიმღერები. ტფილისელი ცნობილი მოცეკვავე ქარხლაძე. ეჩქარეთ ნახოთ!“—გაჰკვირდნენ რეკლამები ტფილისის სარეკლამო ბიუროს ბეჭდის გარეშე. სალამოს თერთმეტ საათზე როგორც იყო გაივსო ხალხით კლუბის დარბაზი და დაიწყო კონცერტი.

შეასრულა გუნდმა „აქარული მგზავრული“ და დამსწრეთა ნაწილი სახლებისაკენ გაემგზავრა.

შეასრულა გუნდმა „რაჭული მგზავრული“ და დამსწრეთა მეორე ნაწილი გამგზავრა სახლისაკენ.

იმღერეს „მეგრული მგზავრული“ და მხოლოდ ერთი კაცილა დარჩა სახლში გაუმგზავრებელი.

—აი, გვესმის ადამიანი, ეტყობა რომ მუსიკა უყვარს და ხელოვნებისაც საკმაოდ ვაეგება!—იძახდნენ გასტროლიორები დარჩენილ მოქალაქის მიმართ.

—თუ ძმა ხართ, ნუ მაცდენთ, ჩქარა დამთავრეთ რომ კლუბი დავეტო და სახლში

წავიდე!—მიუგო დარჩენილმა მოქალაქემ კლუბის გამგე კოტემ.

მეორე დღეს კოჯორში თავის ტკივილის წამალი აღარ იშოვნებოდა.

2. ჯახხალტურა

დიდი არაჩვეულებრივი სალამო გაიმართა ტფილისის კულტურისა და დასვენების (აშხ. ს. ორჯონიკიძის სახ.) პარკში. პარკის ჯახხორკესტრი ჩვეულებრივ ფაციფუტში იყო უკრავდა ფოქსტროტს ტანგოს, რუმბას და სხ.

ცეკვავდა ყველა: კაცი, ქალი, დიდი, პატარა, ცეკვის მცოდნე და არამცოდნე.

შემოვლიათ ჯახის ბიჭებს საცეკვაოები.

—ფული ვაღებდით, თითოს ორი მანეთი, ისე რომ არ გავისტუმრებთ, რომ ცეკვით არ დავლალოთ!—მიმართა ჯახის მანეტრომ თავის არტისტებს და მალე ნახეს გამოსავალი. იმავე წუთში ივრიალეს რუმპორიდან სიტყვებმა:

„ქართული ფოქსტროტი „სულიკო“.

აქვითინდა ჯახ-ორკესტრი.

დიდხანს ეძებეს ჯახის ბიჭებმა „საყვარლის საფლავი“, მაგრამ არავინ იცეკვა.

შეყურებდნენ მოცეკვავები და ფიქრობდნენ:

—ნეტავ საფრანგეთშიაც თუ შემოიღეს ფრანგული ლეკური!

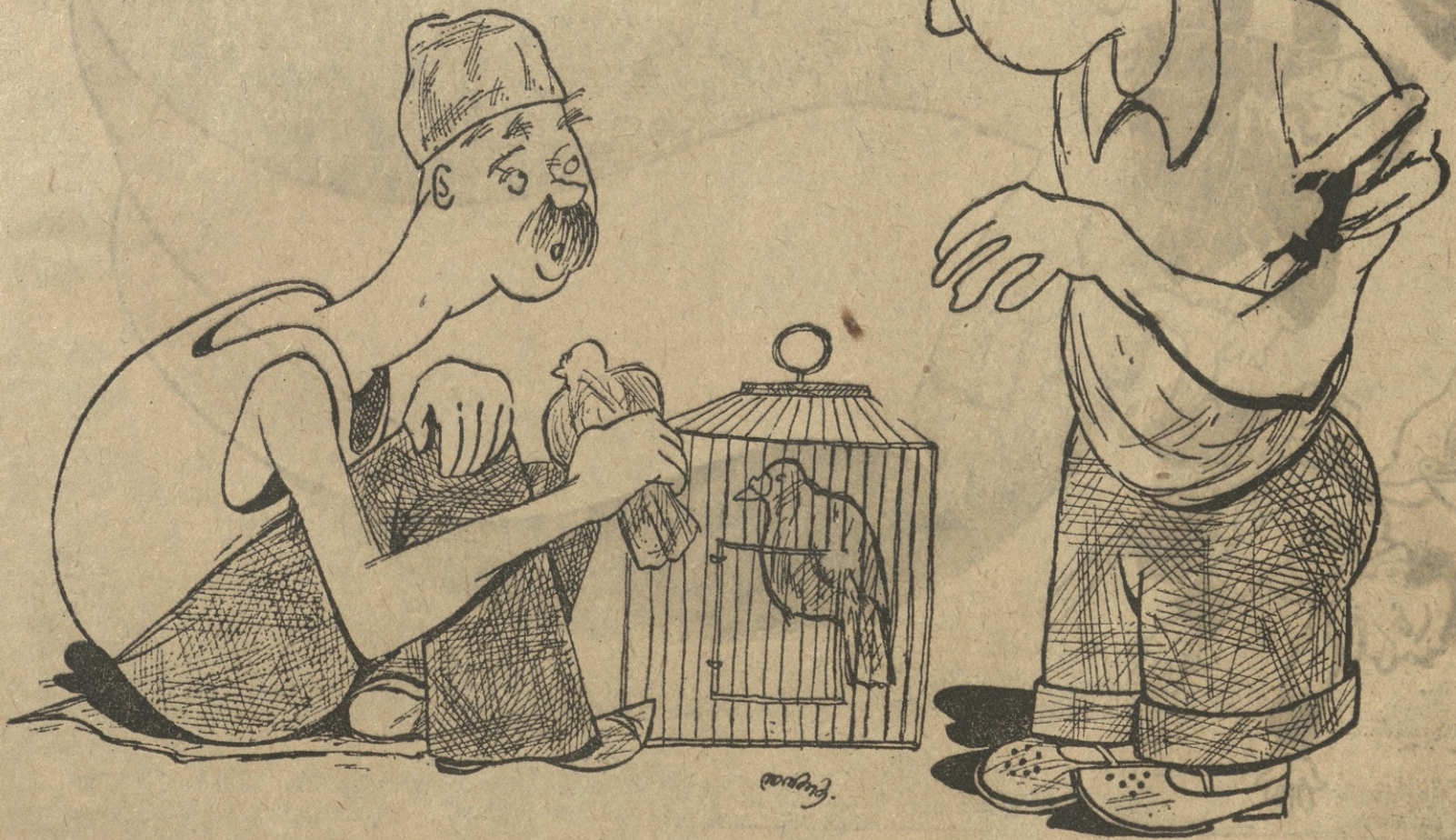
—„დამისხი დამალევენესაც“ ხომ ფოქსტროტად ან ტანგოთ არ გაასაღებენ ნეტა... მაგრამ იმას კი არავინ ფიქრობს, რომ ყოველგვარი ხალტურისტები ქართული „ფოქსტროტის“ სულიკოს ცეკვით ვანიდვენონ ესტრადიდან.

—მინ

ნახ. გ. ლომიძის

ფაშინებული

— იხილეთ მტკანი, კაკბი რამეა, საზოსტოა! — საზოსტოა? არ მინდა. სადმე დაიკაკბება.

მიწის ახალი ღირებულება

— თავს ვუფერადეთ, თუკან მითავესადაღი ღირებულება გაკვეთილი
ისე სწავლავთ დაიწყოთ ცოდნას, კრძალვით თავს ვერ შეგვეგვამებთ